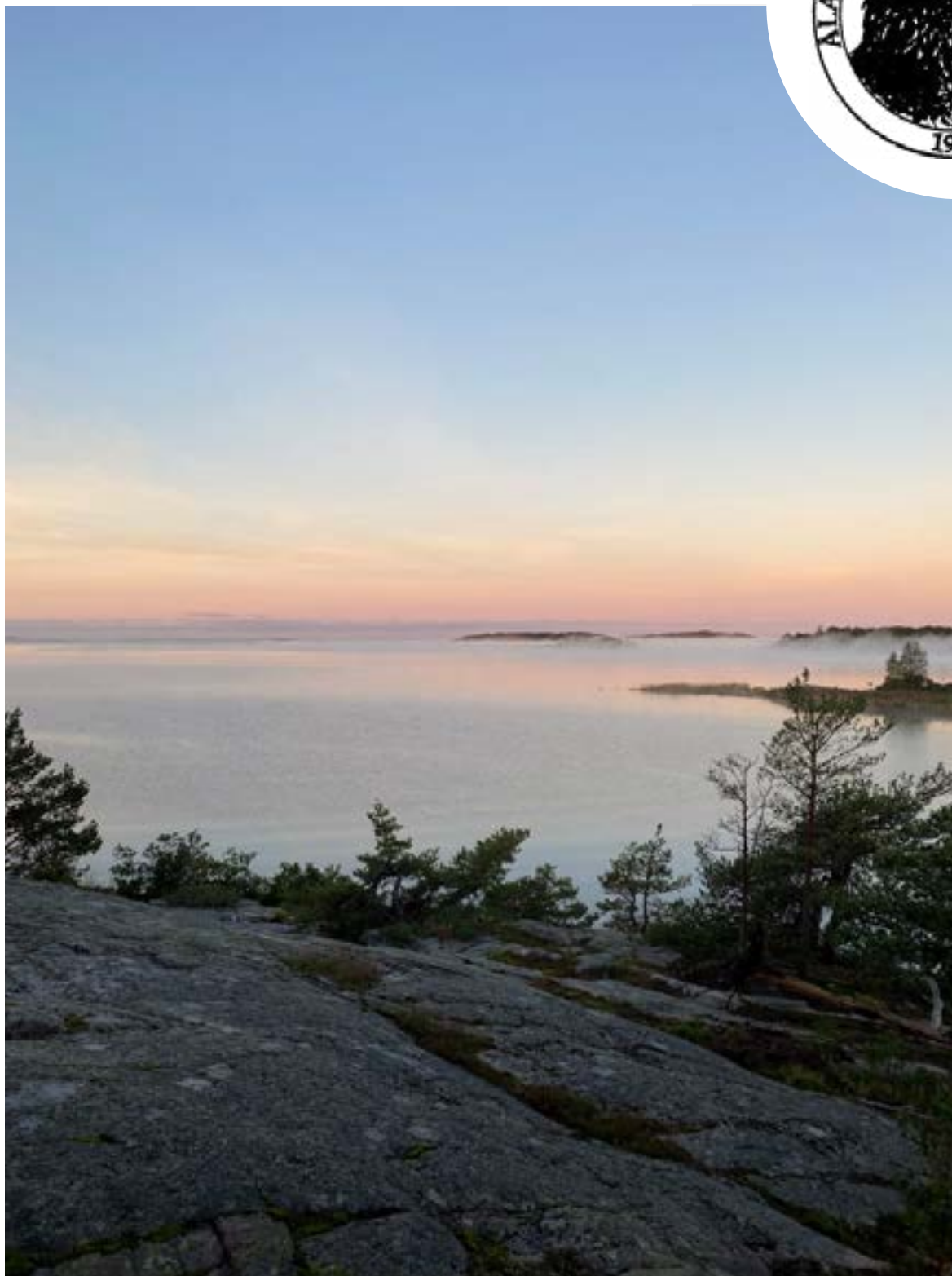

ÅRSBERÄTTELSE 2023

Pärmbild: Soluppgång vid Flundreviken (foto Johan Ekholm)
Övre bilden; Vårkänslor kring Lågskär (foto Tage Fyrqvist)
Nedre bilden; Norrsken på våren under en uggetur (foto Johan Ekholm)

Ålands fågelskyddsförening r.f. årsberättelse 2023

Föreningens kontaktuppgifter:

Ålands fågelskyddsförening r.f.

C/O Johan Ekholm Stentorpgränd 2 AX- 22100 Mariehamn

alandsfagelskyddsforening@yahoo.com eller jekholm78@yahoo.se

040 588 1478

Kontonummer: Ålandsbanken IBAN FI21 6601 0001 0263 27

Medlemsavgift 25€

Ålands fågelskyddsförening r.f. har som huvuduppgift att understöda ornitologisk forskning, befrämja och uppmuntra det ornitologiska intresset och medverka i fågelskyddet inom landskapet Åland. Föreningen har åter avslutat ett verksamhetsår, det nittio sjätte (96) i raden. Verksamhetsåret omfattar tiden 1.1.2023 - 31.12.2023.

År 2023 hade föreningen totalt 140 medlemmar varav 68 är från Åland, 72 var stödmedlemmar (fastländska skådare) varav tre är våra hedersmedlemmar, föreningens förre ordföranden, Jens Harberg och Jörgen Eriksson samt kassör Håkan Andersson.

Styrelsen detta verksamhetsår bestod av:

Ordförande	Johan Ekholm
Viceordförande	Tommy Pettersson
Kassör	Åke Björklund
Sekreterare	Lars - Olof Hellman
Ledamot	Per Anton Westerberg
Suppleant	Conny Nylund

Som verksamhetsgranskare agerade Sabina Schauman och Peter Björkén

En av föreningens viktigaste uppgifter är att driva de två fågelstationer ena på Signilskär i Hammarland och den andra på Lågskär i Lemland. Underhållet av dessa stationer och dess byggnader är krävande, men med hjälp av ekonomiskt understöd från PAF och landskapsregeringen håller föreningen dem i skick. Vid Torpfjärden i Jomala äger föreningen ett fågeltorn som uppfördes på 1980 talet.

Det ideella arbetet, främst ringmärkning, inventeringar, kartläggningar av bestånd och rapportering som utförs inom föreningen kommer landskapet till godo i form av årsredovisningen som publiceras i årsberättelsen. Detta material kan utnyttjas som bas vid vidare forskningssammanhang. Specifikt för Åland är att materialet kan användas av landskapsregeringen för rapporteringen till EU enligt de direktiv som finns beskrivna i EU:s fågel- och habitat paragrafer. Under det gångna året har föreningen deltagit i linjetaxeringar, vintertaxeringar och inventerat ejder beståndet på Lågskär, Båtskärs arkipelagen i samarbete med Ådans vänner, Kobbå Klintar och runt Kungsö.

Den lokala raritetskommittén har inlett ett samarbete med TLU i Åbo. Detta på grund av att antalet aktiva skådare har minskat de senaste åren och de är inte hållbart att kontrollera de egna medlemmarnas observationer. Det är ännu föreningens lrk ansvariga som samlar in rapporterna med de behandlas i Åbo. Detta uppfyller också en viktig del av föreningsverksamheten genom att kontrollera och granska rapporterade rariteter. Med hjälp av föreningens hemsida och Facebook vill föreningen nå ut till sina medlemmar med information om bland annat kommande aktiviteter.

Föreningens styrelse vill tacka landskapsregeringen och Paf för de bidrag som beviljats. Tack vare dem så att vi kan fortsätta med vår verksamhet. Vi vill även tacka våra transportörer till Lågskär och Signilskär för ett gott samarbete. Era tjänster är viktiga för att vi skall få bemannarna till fågelstationerna.

Alkohol- och drogpolicy för Ålandsfågelskydds förening r.f.

Alla ska vara nyktra och drogfria på utflykter och andra aktiviteter som föreningen anordnar. Alkohol kan få förekomma på fågelstationerna Signilskär och Lågsjär samt vid representation. Alkoholföräring ska vid dessa tillfällen hanteras med omdöme och alkoholfria alternativ ska alltid erbjudas. Ingen medlem ska behöva dricka alkohol vid representation eller vid andra sammankomster inom föreningen.

Den som använder läkemedel som kan påverka personens psyke och fysiska hälsa uppmanas att berätta detta till de övriga deltagarna vid aktiviteten.

Vi tar kraftigt avstånd från alla former av preparat som kan klassas som droger eller dopning.

Jämställdhetspolicy för Ålands fågelskyddsförening r.f.

Föreningen strävar efter lika möjligheter, rättigheter och skyldigheter för kvinnor och män. Föreningen försäkras sig om att män och kvinnor inte bedöms och värderas efter könstillhörighet. Inom föreningen värderas och tillvaratas av mäns och kvinnors erfarenheter, synsätt och kapacitet. Föreningens målsättning är att könssammansättningen inom styrelse och arbetsgrupper skall vara jämställd. Sexistiska uttryck: verbala eller i handling är inte acceptabelt inom föreningen.

Tillbaka blick på verksamhetsåret 2023

Så var ett verksamhetsår förbi igen. 2023 var vi tillbaka till normala förhållanden efter några år av covidpandemin. Som vanligt hade vi en hel del av aktiviteter inplanerade åt våra medlemmar. Vi gjorde samarbeten med Mariehamns stad och Ålands natur och miljö, Landskapsregering och med Medis utöver samarbetet med Ådans vänner.

Under 2023 har vi deltagit i energiarenor, referensgruppsmöten för de planerade vindkraftparkerna ute till havs. Vi har skrivit utlåtanden till miljökonsekvensbedömningarna till åtminstone 5 olika områden. Dessa utlåtanden har gjorda med hjälp av Birdlife Finland och följer deras rekommendationer för krav på miljökonsekvensbedömningen. Föreningen har försökt hålla en neutral ställning i debatten kring byggnaden av dessa parker. Vi vill ha svar från kartläggningarna i arbetet inom miljökonsekvensbedömningen innan vi agerar.

Vi fortsatte med inventeringarna på ejder på Båtskären och Lågsjär. Resultaten presenteras längre fram i årsberättelsen.

Även inventeringarna åt Naturhistoriska museet som berör Åland genomfördes. De är en punktinventeringsruttt och 7 linjetaxeringsruttt. Vi från föreningen gjorde ruttt på Kökar medan de rutttarna på fasta Åland räknades av fastländska skådare. Övriga inventeringar som vi deltog i var vinterfågeltaxeringen första veckan i januari, vi gick även några av dessa ruttt på våren och hösten. I januari räknas alltid alla 17 ruttt med hjälp av ett gäng skådare från fastlandet. Vi deltog även i landsomfattande inventeringar på grågäss och vitkindade gässen under hösten.

Andra större kartläggningsprojekt som började under året var insamlandet av data till Finlands fjärde fågelatlas. Under åren 2022 – 2025 skall vi kartlägga de häckande fåglarna på Åland. I Atlas inventeringen delar man in Åland i 10 x 10 km´s ruttt. Fokuset under 2023 var södra Åland. Vi gick igenom Lumparland, Lemland och stora delar av Jomala. Kommande åren måste vi sprida ut oss och börja vistas i okända områden, så under 2024 är tanken att vi skall inventera Vårdö, Sund, Saltvik och Geta samt om vi har tid över den yttre skärgården på Norra Åland. Mera om detta och resultat kommer längre fram i årsberättelsen.

Deltagit i seminarier om sjöfågelstammen på Åland, angående vilka arter man bör kartlägga bestånden i framtiden och vilka arter som populationen är stabil för tillfället. Johan var inbjuden av Ådans vänner och Landskapsregeringen att delta i Waterfowl networks konferens här på Åland. Konferensen hölls på Silverskär och Klobben. I denna konferens deltog personer från Finlands jägarförbund, Svenska jägareförbundet, Danmarks jägarförbund och Åbo Universitet. Under konferensen diskuterades ejderpopulationen i Östersjön och runt Danmark, miljögifter funna i ejdrar och i okläckta ägg på Bengtskär utanför Hangö samt ringmärkning/loggers på ejdrar, svärter och småskrakar utanför Nyköping och i Öresund. Det var en intressant konferens och jag lärde mig mycket av hur de på andra ställen jobbar med skydd av sjöfågelpopulationerna.

Deltagarna i waterfowl networks konferens på Klobben och Silverskär i juni 2023.
Bakre raden; Niklas Liljebäck, Lucas Wideman, Johan Mörn, Iben Sörensen, Pdraig Breen och Victor Eriksson.
Främre raden; Ere Grenfors, Robin Juslin, Celine Arzell, Johan Ekholm och Lene Midtgaard
(foto Cecline Arzell)

RESULTATRÄKNING FÖR 2023

	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2023-31.12.2023
ORDINARIE VERKSAMHET		
INTÄKTER		
SA INTÄKTER		
KOSTNADER		
Forskning & ringmärkning		
Forskning & ringmärkning Lågsjär	0,00	-3 214,48
Forskning & ringmärkning Signilskär	0,00	-1 639,84
Forskning & ringmärkning	0,00	-4 854,32
Drift & underhåll		
Drift & underhåll Lågsjär	-11 076,67	-1 467,67
Bidrag Lågsjär	850,00	10 850,00
Drift & underhåll Signilskär	-1 118,10	-3 744,73
Bidrag Signilskär	0,00	5 000,00
Drift & underhåll	-11 344,77	10 637,60
Administration		
Möteskostnader	-366,70	-555,86
Bankkostnader	-131,80	-146,10
Medlemsavgifter	-1 235,00	-1 040,00
Övriga administrativa kostnader	-2 604,83	-2 684,65
Administration	-4 338,33	-4 426,61
Resekostnader		
Transporter Lågsjär	-7 774,90	-9 122,52
Transporter Signilskär	-600,00	-3 310,00
Medlemsutflykter	0,00	-350,00
Resekostnader	-8 374,90	-12 782,52
SA KOSTNADER	-24 058,00	-11 425,85
TILLFÖRDA MEDEL		
Intäkter		
Medlemsavgifter	2 350,00	3 340,00
Försäljning av föreningsartiklar	160,00	0,00
Stationsavgifter	372,00	630,00
Intäkter	2 882,00	3 970,00
SA TILLFÖRDA MEDEL	2 882,00	3 970,00
INVESTERINGS- O. FINANS.VERKS ÖVERSKOTT/UNDERSKOTT	-21 176,00	-7 455,85
ALLMÄNNA UNDERSTÖD		
Bidrag	13 000,00	16 000,00
SA ALLMÄNNA UNDERSTÖD	13 000,00	16 000,00
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-8 176,00	8 544,15

BALANSRÄKNING 2023

AKTIVA	2022	2023
BESTÅENDE AKTIVA		
MATERIELLA TILLGÅNGAR		
Byggnader och konstruktioner		
Signilskärs fågelstation	33 637,58	33 637,58
Lågskärs fågelstation	16 002,11	16 002,11
Torp fjärdens fågeltorn	1 261,41	1 261,41
Byggnader och konstruktioner	50 901,10	50 901,10
SA MATERIELLA TILLGÅNGAR	50 901,10	50 901,10
SA BESTÅENDE AKTIVA 50 901,10 50 901,10		
RÖRLIGA AKTIVA		
FORDRINGAR		
Resultatreglering bidrag ÅLR	0,00	5 000,00
SA FORDRINGAR		5 000,00
KASSA OCH BANK		
Bankkonto	3 118,97	31 663,12
SA KASSA OCH BANK	3 118,97	31 663,12
SA RÖRLIGA AKTIVA	3 118,97	36 663,12
SA AKTIVA	54 020,07	87 564,22
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Eget kapital	62 196,07	54 020,07
Räkenskapsperiodens resultat	-8 176,00	8 544,15
SA EGET KAPITAL	54 020,07	62 564,22
FRÄMMANDE KAPITAL		
KORTFRISTIGT		
Reservering av bidrag Lågskär	0,00	25 000,00
SA KORTFRISTIGT	0,00	25 000,00
SA FRÄMMANDE KAPITAL	0,00	25 000,00
SA PASSIVA	54 020,07	87 564,22

Redogörelse över våra aktiviteter 2023

Föreningen ordnade ett antal aktiviteter för sina medlemmar under det gångna året. Flera av dessa är eller har blivit en årlig återkommande grej.

Bird in!

Rivstarta det nya året med vår traditionella utflykt. Vi samlades på Notgrundet klockan 8.00 den 1 januari. Vi besökte olika lokaler i Eckerö, Hammarland och Jomala. Vi började som vanligt med sträckskådning på Långnabba. Efter detta så gjorde vi en tur ner till Degersand, Bonäs och Torp. Med hopp om att kryssa in skärnsnäppor, salskrakar och tobisgrisslor. Från södra Eckerö åkte vi vidare till Storby och letade småfåglar på flera matningar. På hemvägen besökte vi Sålis och Hammarvallen. Vi var på vift hela dagen, och vi fyra som deltog såg totalt 38 arter.

Deltagarna på Bird in spanar efter skärnsnäppor på Degersand t.v och en bergfink t.h (foto Johan Ekholm)

Stadsvandringar

Vi ordnade tre stadsvandringar under vintermånaderna, dvs januari – mars. En i norra staden, en i mellersta delen av Mariehamn och en i södra staden.

På den första, i mellersta delen av Mariehamn deltog fyra personer. Vi gick från lyceet till Ringvägen och via Skillnadsgatan ner till västra hamnen och tillbaka till lyceet. totalt sågs 31 arter; de bästa var flera nötväckor, större korsnäbbar, några björktrastar, bergfinkar och steglitsar.

Den andra ordnades i samarbete med Mariehamns stad och Ålands natur och miljö i samband med utställningen på Mariehamns bibliotek som handlade om Fåglarnas hemligheter, fåglar i allmänhet och fågelskådare. Utställningen på museet bestod av Hjärnforskaren och naturfotografen Anita Campbells bilder och hennes forskning kring fåglarnas inverkan på människor.

På denna guidning var inte vädret på vår sida. Det snöade och stormade. Men så kan det bli ibland. Ändå var det 20 personer som trotsade vädret och kom med.

Deltagarna på den andra stadsvandringen (foto Johan Ekholm)

Vi observerade endast 13 arter under turen. Ett extra stort tack till Guy, för den intressanta information om Mariehamns historia han berättade åt deltagarna under turen.

Den sista vandringen blev i södra Mariehamn men rörde oss mest på östra sidan av Mariehamn. Vi startade från Lilla holmen och gick via gröna udden upp till Videvägen därifrån vidare till Ekstigen och så kom vi hem via strandpromenaden längs Slemmernes strand. 4 personer deltog.

28 arter observerades. Nämnvärda observationer var 2 turkduvor, 1 nötskrika, 2 nötväckor, ca 2000 vigggar och ca 100 storskrakar

Turkduva överst, en del av de 2000 viggarna och de tappra som deltog i den sista stadsvandringen (foto Johan Ekholm)

Birdlifes Gärdskryss 2023

Lördag och söndag 28 - 29 januari.

Räkna antal fåglar på din gård under 1 timme endera dagen. Vi från föreningen höll guidade turer båda dagarna. På lördagen trotsade vi stormen och tittade på fåglar på Solhems gård i Västernäs och på söndagen var vi på Ramsholmen.

Det slutgiltiga resultatet blev; 32 gårdar och 44 personer som deltog i evenemanget. De tre mest rapporterade arter blev talgoxe, gulspurv och blåmes. Totalt sågs 51 arter och 1946 individer på Åland.

Vi tackar alla som deltagit i evenemanget.

Nötväcka på Solhems matning (foto Johan Ekholm)

Hackspettssafari på Brändö

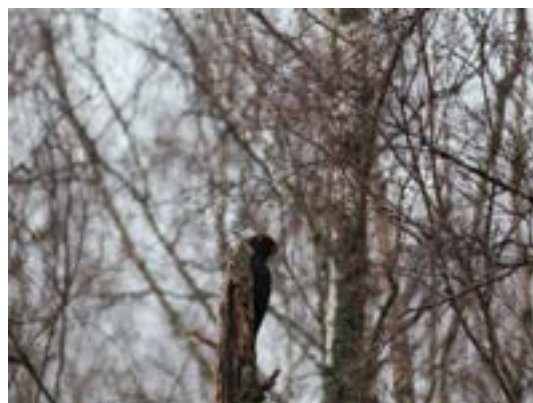
Sista helgen i Mars ordnade vi en hackspetts safari till Brändö. Vi var 8 personer som åkte i ösregnet på fredagen från Hummelvik till Torsholma. På lördagen guidade Tommy oss runt Brändö. Vi besökte flera olika fina lokaler runtom på Brändö och Jurmo för att se så många olika hackspettar som möjligt, men även andra arter. Som vanligt så var det utlovade vädret inte det bästa men det stoppade inte oss. Vi började resan i ösregn och avslutade den i kraftigt snöfall.

Vi lyckades ända observera 58 olika arter under vårt besök. 4 olika hackspettsarter blev det i år igen. 6 olika individer av gråspett, 4 olika individer av spillkråka, otaliga större hackspettar och en mindre hackspett. Målararten uteblev igen; dvs den vitryggiga hackspetten. Men vi gör ett nytt försök nästa år igen.

Ett stort tack till Tommy för guidningen och inkvarteringen på Brändö bike & bed.

Lunchpaus på Brändö bed & bike, på besök i utkikstornet på Jurmo t.h, en pigg spillkråka visade upp sig, nere t.h och hela gänget med guiden Tommy, nere t.v. (foto Johan Ekholm)

Kvällsguidningar åt medlemmar:

På våren började vi med de populära guidade turerna, varje måndag kväll från 4 april fram till 5 juni. Vi samlades som vanligt 17.30 på Notgrundet bredvid Sviby viken. Alla guidningar börjar med att kolla av norra delen av Sviby viken innan vi åker i väg till någon lokal på fasta Åland. Vi besökte Hammarudda, Kråkörsfjärden, Torpfjärden, Haga, Boda fjärden, Träskan i Finström. Deltagarantalet varierade från 7 till 15 personer.

Nämnvärda observationer från dessa guidningar var: smalnäbbade simsnäppor, flodsångare, skäggmesar, kärrsångare, sävsångare, trädgårdssångare, skräntärnor, gravänder, snatteränder.

Deltagarna på måndagsguidningarna på de olika platserna vi besökte (foto Johan Ekholm)

Dagsutflykter till Sälskär, Signilskär och Lågskär

Lördagen den 29 april gjorde vi en dagsutflykt till Sälskär. Vi skulle ha åkt den 30 april men på grund av det utlovade vädret blev vi tvungna att byta dag. På grund av detta var det många som inte kunde komma med.

Vi startade vid 6 på morgonen från Skarpnåtö. På vägen ut skådade vi från båten. Resan ut tog ca 1 h. Väl ute på Sälskär möttes vi av ett gäng tordmular och tobisgrisslor.

Vi gick runt på holmen hela förmiddagen, sträckskådade, letade småfåglar i buskarna och njöt av vädret. Innan vinden började tillta och det var dags för oss att ge oss i väg.

På hemvägen körde kapten Jan oss runt norra Sälskär och sedan fick vi en sightseeing genom Geta/Hammarlands skärgård.

Totalt såg vi 69 arter. Nämnvärda observationer var: fjällvråk, lärkfalk, svartsnäppor, grönbena, lövsångare, svarthätta och kustlabb. Förutom de ca 4000 tordmularna som höll till kring Sälskär.

Deltagarna på båtresan till och från Sälskär, överst. Nedre raden; Sträckskådning vid Sälskärs fyr och några av alla tordmular (foto Johan Ekholm)

Lite mera tordmular vid Sälskär (foto Johan Ekholm)

Lågskär 7 maj

Söndagen den 7 maj ordnade föreningen en dagsutflykt till Lågskär. 12 ivriga skådare anlände till Lågskär vid 7 tiden på morgonen och gick omkring på holmen till 14.30. Under dagen observerades flera rariteter bland annat mindre flugsnappare, brandkronad kungsfågel.

Brandkronad kungsfågel (foto Johan Ekholm)

Signilskär 18 maj

Vi startade tidigt på morgonen från Käringsunds gästhamn och åkte ut till Signilskär med Peter Selanders båt. Vi var 7 personer som besökte Signilskär denna vackra vår dag. Vädret var vindstilla och klarblå himmel, vilket medförde att det var segt med sträckande fåglar ute till havs. Men vi hade tur med rovfåglarna, vi såg bland annat brun och blå kärrhök, tornfalk, lärkfalk, sparvhökar, pilgrimsfalk och ormråk. Andra nämnvärda observationer göktyta, orre och gulärlor.

Göktyta (arkivbild) t.v och ormråk, ovanför (foto Johan Ekholm)

1 maj utflykten

Den traditionella 1 maj utflykten. Vi samlades 5.15 på notgrundet. Vid halv sextiden åkte vi i väg på träsken i Finström via Gölby. Rutten var Norra storträsk, mellersta storträsk, Markusböle pumpstation, Bjärströms träsk, Boda fjärden, Gottby, Hammarudda gård, Tallöga, Kråkörsfjärden och sen tillbaka till notgrundet. 11 personer deltog. Vi hade en bra förmiddag med lite över 90 olika arter.

Nämnvärda observationer; brun kärrhök, flera rördrommar, vattenrall, trädlärka, dvärgmåsar, ägretthäger, många brunänder, svarthättor, en ägretthäger och en årta.

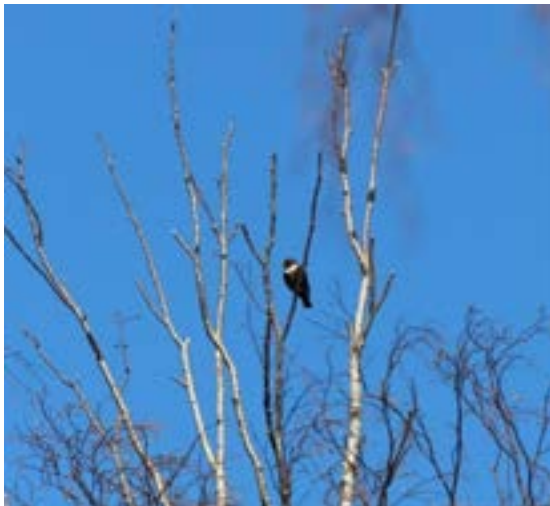
Deltagarna på 1 maj utflykten på olika lokaler och spana efter nya arter. Dvärgmåsar, skratmåsar och fisktärnor i Boda fjärden (foto Johan Ekholm)

Tornens kamp lördagen den 6 maj

5 lag deltog på Åland. Tre av lagen bestod åländska skådare och två lag med fastländska skådare. De torn som var med; Lågskärs fyr, Skinnars fågeltorn på Kökar, Jurmo utkikstorn i Brändö, Kungsö batteris utkikstorn i Jomala och Svibyvikens fågeltorn i Mariehamn. Det var första gången som vi hade ett lag som tävlade på Kökar. Dagen började med några minusgrader men sedan blev det klarblå himmel och sol resten av dagen.

Resultaten blev som följande:

Skinnars torn	88 arter
Kungsö	83 arter
Jurmo	73 arter
Lågskär	72 arter
Svibyviken	70 arter

Dagens bästa obs i Sviby tornet; Ringtrast hane t.v och laget i Sviby tornet i morgon frosten t.h (foto Johan Ekholm)

Nattsångar utflykten

På kvällen den 12 juni ordnade vi vårsäsongens sista aktivitet; nattsångarutflykt. Vi samlades på Notgrundet vid 22 tiden och åkte i väg mot Lemland. Vi började i Västerviken och där hörde vi trastsångaren sjunga. Efter det blev en avstickare mot Lemböte kapell. På vägen stannade vi vid äppelodlingen, där vi hörde överflygande morkullor och åtminstone 3 st kärrensångare.

Turen fortsatte mot Torpfjärden där vi hörde både gräshoppsångare och flodsångare. Sen bar det vidare mot Jomala Torp. Där vi hoppats höra vaktel och nattskärre. Det tog en stund innan nattskärren började ropa, men vakteln var tyst. På vägen hemåt gjorde vi ett litet stopp vid en närliggande åker, och där ropade en vaktel aktivt. Kvällens sista stopp blev vid Ramsholmen där en busksångare sjöng, ackompanjerad av näktergalar, rör och sävsångare. Alla 7 som deltog var nöjda med turen.

Nattskärre (arkivbild) ovan, t.h deltagarna på nattsångarutflykten lyssnar på flodsångaren (foto Johan Ekholm)

Vi väntar på att vakteln skall börja ropa på nattsångarutflykten.

Kärrsångare, i Lemland (foto Johan Ekholm)

Hösten

Kvällsguidningar åt medlemmar:

Varje måndagkväll från 21 augusti fram till den 25.9. Samling som vanligt 17.30 på Notgrundet. Under höstens tillfällen deltog allt från 5 upp till 11 personer. Vi besökte Hammarudda, Haga, Ingby och Ytterby samt Lillbolstad.

Deltagarna på höstens guidningar (foto Johan Ekholm)

Birdlifes 50 års jubileum aktivitet

Söndagen den 10 september ordnade vi två olika aktiviteter för att fira Birdlife Finlands 50 års jubileum.

Vi började med en tur på morgonen till Hammarudda. Vi hade lite otur med vädret då dimman låg tät över hav och åkrar. Tanken var vi skulle sträckskåda från Tallöga på morgonen och spana över åkrarna runt Hammarudda gård på hemvägen.

Eftermiddagens tur gick till Haga slätten. Då hade dimman lättat och solen kommit fram. Temperaturen hade stigit till över 20 grader. På Haga såg vi flera hundra tranor, en ormvråk, några sparvhökar, en svartsnäppa. Nere vid Lötö fanns 100 grågäss, några kanadagäss, två ägretthägrar, en sävsparv och ett par skogsduvor.

En ägretthäger med en trana vid Lötö simstrand (foto Johan Ekholm)

ÖLAND 13-17.9 2023

Det var tolv förväntansfulla skådare som bänkade sig i hyrbilarna på väg mot Öland 2023, den tjugoförsta dokumenterade Ölands resan! Detta år startade vi redan på onsdag morgon, och därmed fick vi tre hela dagar på Öland. På nervägen gjorde vi en sväng till Hjälstaviken som bjöd på stora mängder gäss, talrikast var vitkindad gås, några fjällgäss kunde också skymtas i vimlet.

På spaning på Öland (foto Christer Svedmark)

På Öland var södra udden, Ottenby lund och Schäferiängarna självskrivna dagliga besöksmål. Årets antal observerade arter blev 130, några s.k. kioskvältare uppenbarade sig inte, men en taigasångare ringmärktes och förevisades på södra udden, snyggt! Vi höll oss på den södra halvan av Öland, och lokaler som Västerstads viken, Degerhamn, Grönhögen, Stenåsabadet, Sebybadet, Gräsgårds hamn med flera besöktes. Ett besök till Naturbutiken i Stenåsa stod naturligtvis också på programmet.

Allmänt taget kan man väl säga att antalet arter vi såg under dagarna var hyfsat, medan vi upplevde att antalet individer var färre detta år, bland annat saknade vi de riktigt stora flockarna med gäss och tranor.

Segern i årets tippningstävling om antalet sedda arter (130) togs hem av Lars-Olof, som tippade 131 arter, två kom Christer med 129 och trea blev Tage med 128 tippade arter.

Taigasångare (foto Christer Svedmark)

Efter många år med ett rätt traditionstyngt skådarprogram fick vi under denna resa vara med om en helt oväntad och överraskande upplevelse. Under en av kvälls genomgångarna, efter att obs listorna uppdaterats och alla var någorlunda överens om hur många arter vi sett under dagen, hände det. Vår eminente fågelskådande musiker Marcus introducerade oss i allsångens värld! Vägleda av Marcus mobil försökte vi hänga med i sången, och efter några försök var det tolv glada skådare som frejdigt sjöng med! Vad vi sjöng? Jo, "Vi har skjutit en gök - med luftvärnskanon"!.....en visa med text och musik av Ulf Peder Olrog. Det finns inspelningar med åtminstone Sigge Fürst på nätet för den intresserade.

Öland 2024 är planerat till 2–6 oktober. Tag chansen och kom med på resan!

Lärkfalk ovan och några vitkindade gäss (foto Christer Svedmark)

Eurobirdwatch 30.9 - 1.10.

Evenemanget EuroBirdwatch är då fågelskådare i hela Europa räknar fåglar. Det gör även vi, så var med du också och rapportera!

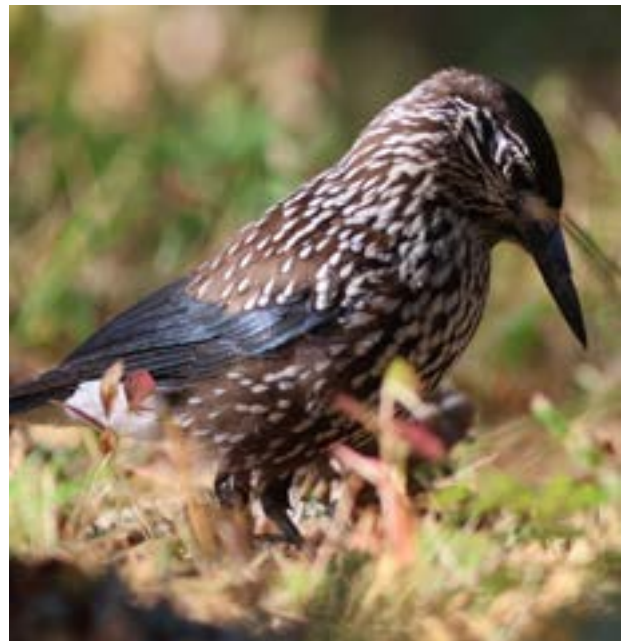
Under denna helg önskar vi få in observationer från så många kommuner som möjligt.

Vi från föreningen deltog i evenemanget genom att ordna två utflykter i helgen. På lördagen stod vi Kungsö batteris utkikstorn och följde med höstflyttningen. Det sträckte en hel del fåglar förbi tornet under förmiddagen; några axplock från våra observationer; blå kärrhök 15, hundratals med bofinkar, 50 sparvhökar mm.

På söndag morgonen åkte vi till Styringsudden i Eckerö och spanade efter sträckande fåglar. Vi hade med en fågelskådare från Portugal och morgonen bjöd på en show som han inte glömmer.

Det kryllade med sträckande fåglar direkt från morgonen, både stora som små. Vi hade bland annat 960 svartmesar, 30 nötkråkor, 150 sparvhökar, några blå kärrhökar, 24 ormråkar, 1500 ringduvor och 1000 tals bofinkar/bergfinkar och en varfågel jagade mesar i havtornsbuskagen.

Luis Ribeiro och Per Anton spanar efter fåglar på Styringsudden (foto Johan Ekholm)

Varfågel t.v och nötkråka t.h (foto Johan Ekholm)

Långhelg på Signilskär 5 – 9.10

Första helgen i oktober var vi en långhelg på Signilskär. På grund av det utlovade vädret blev vi bara 4 från föreningen samt en fastländsk skådare som stannade kvar från den föregående gruppen.

Vi åkte ut på torsdag eftermiddag från Käringsund med Peters båt. Resan ut var en liten utmaning, vinden hade börjat öka och det blåste 15 m/s nordvästlig vind på Signilskärs fjärden. Det gungade och kom rejäla duschar med vatten över oss i båten. Men vi kom fram till Signilskär lite blöta och glada att vi kom fram.

Fredagen var en otrolig dag, även om det blåste hårt sträckte det mycket fågel. Johan och Jari sträckskådade från bunkern hela dagen med de andra gick runt holmen och njöt av de rastande fåglarna i buskar och skogarna. Resultatet av flyttande fåglar under fredagen blev bland annat 40 blå kärrhökar, 78 sparvhökar, 620 duvor, över 1000 trastar, 10 nötkråkor, 1500 bofinkar, 44 råkor och 5000 svartmesar.

Sträckskådning i stormen vid bunkern (foto Johan Ekholm)

Helgen bjöd på allt från strålande sol till regn och hagelskurar samt den första rejäla höststormen. På fredag eftermiddagen ökade vinden och under lördagen blåste det upp till 32m/s i byarna från nordväst. Och på grund av detta var vi tvungna att ställa in den planerade dagsutflykten på lördagen och flytta vår hemfärd till måndagsmorgonen. Under helgen var det sparsamt med fåglar i farten. Lördagen var en av en lugnaste dagarna på hela hösten, det ösregnade och var dimma hela förmiddagen. Det klarnade upp på eftermiddagen. Söndagen var solig men fortsatt blåsig. De bästa observationerna under helgen var en stationär fjällvråk, tre stationära blå kärrhökshonor, en dvärgbeckasin, en enkelbeckasin, tio orrar och några flockar med vitkindade gäss.

Meditationsstund under de makedoniska tallarna på Signilskär och vår stationära fjällvråk (foto Johan Ekholm)

Rastande svartmesar t.v och en sträckande blå kärrhök t.h (foto Johan Ekholm)

Men på måndag morgonen var det igen full fatt på flyttningen direkt från morgonen. Under den korta stund vi hann delta, hade det sträckt in över Signilskär, över 20 sparvhökar, 4 blå kärrhökar, 100 kråkor och massvis med trastar, finkar, piplärkor, siskor.

Men trots det varierande vädret så var vi alla nöjda med resan.

Dagsutflykt till Signilskär

Årets dagsutflykt på hösten blev inställd på grund av vädret. Den helgen vi planerat åka dit så blåste det från nordvästlig mellan 25 – 30 m/s.

Dagsutflykt till Lågsjär

Även denna blev inställd på grund av vädret. Det blåste nordlig vind upp till 15 m/s och regnade den dagen vi hade planerat åka.

Bränningar under höststormen (foto Johan Ekholm)

November kryssset;

Vem ser flest arter under november på Åland. Årets nyhet inom våra aktiviteter. 12 personer deltog i tävlingen. Totalt sågs 122 arter på Åland under november månad. Det är riktigt bra. Månaden började med relativt varmt väder för årstiden och slutade i full vinter.

Resultat

	Antal arter		
Johan	95	Lars Olof	55
Samuel	95	Pejk	53
Åke	86	Eivor	52
Mia	77	Carita	49
Per Anton	57	Tomas	32
Tommy	55	Hansi	31

Några intressanta arter som sågs i november X; uppe t.v Spillkråka, t.v Bläsgås, nere t.v snösparv och t.h skäggmes (foto Johan Ekholm)

Övriga guidningar under året

Vi guidade en grupp damer från Sverige en helg i maj. Rapphönorna från Linköping besökt Åland andra helgen i maj. Under deras lång helg på Åland ordnade vi 3 stycken guidningar åt dem.

På fredag eftermiddag besökte de Nåtö och Järsö naturstig, på lördag besökte de Lågskär och på söndagen besökte vi träskena i Finström.

Nämnvärda obsar under dessa guidningar var, blåhakar, halsbandsflugsnappare, grå flugsnappare, dvärgmåsar och brunänder.

Här är deras sammanfattning från besöket på Åland.

Från den 12 – 14 maj tillbringade 10 Rapphönor från Linköping en långhelg på Åland. Efter vi ankommit till Mariehamn checkade vi in på hotellet och förde in vårt bagage i rummen. Vid 15 tiden hade vi träff med Pejck från Ålands fågelskyddsförening som guidade oss i områden söder om Mariehamn; vi gick runt naturstigarna på Nåtö och Järsö. Vi blev tagna av all sång från fåglarna i lundarna och blommorna som blommade på ängarna bland annat orkideerna Adam och Eva och olika sippor. Art antalet för dag 1 blev 44.

På lördag morgon var det tidig väckning. Båten till Lågskär gick redan 06.00. Ute på Lågskär blev vi emottagna av Johan Ekholm, vår guide för dagen. Han berättade kort om Lågskärs historia och om fågelstationsverksamheten medans vi åt frukost. Vi kunde följa med flera olika sjöfåglar på nära håll bland annat svärter, ejdrar, alfåglar, småskrakar och några tordmular. Silvertärnorna flög över holmen fram och tillbaka. Vi fick även njuta av ejdrarnas och alfåglarnas ödsliga sång. Vi njöt av detta skådespel när livet är som bäst.

Efter detta gick vi en tur runt på ön, bekantade oss med ringmärkarverksamheten och letade upp olika småfåglar i de småskogarna, snåren och träskmarkerna. Ringmärkarna visade när de ringmärkte en gärdsmyg. Senare under fick vi även följa med när de ringmärkte en halsbandsflugsnappare och en blåhake. I södra alkogen observerade vi en brandkronad kungsfågel, mindre flugsnappare och otaliga gråa flugsnappare. Vi blev även överraskade att i varje liten buske på ön låg ejder honor (ådor) och ruvade. Dagens höjdpunkt blev en vilande nattskär som Robin hittade i en liten tall. Dagens antal arter blev 69.

Rapphönorna på Lågskär (foto Johan Ekholm)

Ringmärkt blåhake(foto Johan Ekholm)

Sista dagen på söndagen var det dags igen för en ny guidning med Johan. Även denna gång fick vi stiga upp tidigt på morgonen. Vi startade igen vid 6 tiden och begav oss mot träskena i Finström. Vi gjorde sex olika stopp under förmiddagen i olika biotoper. Vi besökte strandskogar, dammar, ängar, träsk och vadarstränder. Under dessa få timmar kom vi upp i 55 arter. Förutom flera sångare såg vi dvärgmåsar, en orre, en årta, hörde småfläckig sumphöna, rördrom och gökar.

Totalt kom vi i 111 arter på denna resa. Vi kunde konstatera att det blev mycket frisk luft, motion och korta nätter. Men lite förlorad sömn var det värt, vi var nöjda och glada att vi kom en sväng till Åland.

Talkon under förra året

Vassröjningstalka

Återkommande vintersysselsättning för oss är att slå ner vassen i norra torpfjärden och framför det nya fågeltornet i Sviby viken. Vi röjde ner kilar från plattformen mot öster och väster så långt isen höll. Vi högg även upp en kil västerut mot flygfältet. Men det största projektet var att slå ner vassen vid fågeltornet i sviby viken. Vi höll på flera gånger för att få all vass omkull fälld. Vi vill tacka alla som ställde upp i dessa talkan.

Föreningensmedlemmar kämpar med att slå ner vassen framför Sviby tornet (foto Johan Ekholm)

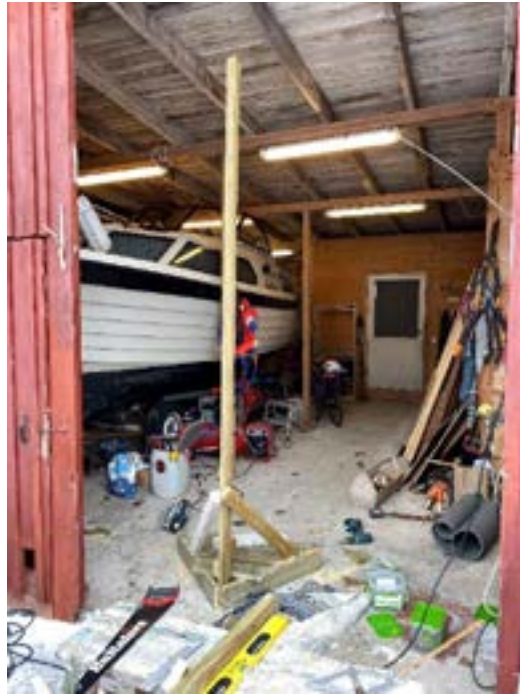
Holkupsättningstalka

Vi från styrelsen hängde upp 5 starholkar och 5 mes/svartvit flugsnapparholkar i slutet av april. Dessa holkar hade Strandnäs klass 7C byggt. Vi satt upp dem på "mormorsholmen" på Möckelö i närheten av Sviby fågeltorn. Vi valde detta område på grund av att Alfrida fällde nästan alla träd i området. Innan stormen fanns det en massa gamla lövträd med ihåligheter, som flera arter använde till att häcka i. Nu fanns det inte så många träd kvar så vi hoppas att dessa holkar kan bidra till nya häckningar i området. Under året häckade det två par starar och åtminstone ett talgoxe par i dessa holkar.

Sista holken är uppsatt (foto Johan Ekholm)

Talkan på Signilskär.

Under påsken var vi ute på Signilskär och röjde upp kring ringmärkningslinjerna. Vi byggde 25 nya stolpar till näten. Vi hade omväxlande väder under vår vistelse. Snöslask på torsdag kvällen, tjock dimma på fredag och måndag förmiddag. Medan lördag och söndag bjöd på sol och skönt vårväder. Vi åkte ut på skärtorsdagen med allt material från Käringsunds gästhamn. Peters båt var fullpackad med material. Vi blev fem personer som deltog i talkot, två ringmärkare från fastlandet och tre personer från föreningen.

Förberedelser inför påsk talkot, hemma hos Tage (foto Johan Ekholm)

Lastning och lossning av båten med materialet (foto Johan Ekholm)

Antti och Tage skruvar ihop stolparna medan Markku bär dem på plats. Vi gjorde detta jobb på långfredagen då det var dimmigt och dålig sikt. På sista bilden är en linje i Carlbergs skog klar. (foton Johan Ekholm)

Resten av påsken på Signilskär gick åt till att skåda efter flyttfåglar. Både lördag och söndag var det soligt och klarblå himmel. Vi fick njuta av den första vårvärmen. Fågelobservationerna från helgen presenteras noggrannare längre fram i årsberättelsen.

Tage njuter av första dagen på terrassen i vårsolen.
(foto Johan Ekholm)

Överst t.v bryggan då vi anlände, t.h Dags för att åka hem igen. Nere t.v Insträckande ringduvor i dimman. T.h Årets första bläsgäss och en sädgås sträckte över Signilskär mot fasta Åland. (foton Johan Ekholm)

I början av september åkte vi igen till Signilskär över dagen på en talka. Denna gång hade vi med oss en elektriker från JFS. Som installerade 2 nya akkun på vinden och ett nytt kylskåp i nedre våningen.

Under tiden byggde Johan och Tage nya gångbroar till bunkern, ett par nya bänkar blev det också av restmaterialet. Sedan byggde vi även en träspång till bryggan inne i hamnbassängen. För att göra det lättare att transportera grejer med skottkärrorna till och från båten.

Under hösten bytte vi även ut några sängar i övre våningen på Signilskär. Tommy sponsrade sängarna och vi köpte några nya madrasser och kuddar till dem. Tage byggde även nya bord till Signilskär, ett till bunkern och ett till "terrassen" på södra gaveln.

Alla talkojobb på Signilskär kunde genomföras tack vare bidrag från Birdlife Finland.

Resultatet från höstens talkojobb se bilderna nedanför (foton Johan Ekholm)

Fågelskydd under det gångna verksamhetsåret

Vi har flera pågående inventeringar för att samla in data på populationerna på Åland. Vissa av dessa är åt Landskapsregeringen och några för Naturhistoriska museet. Fågelskyddsföreningens främsta uppgift är att samla in data som kan användas till att förbättra skyddet mot utsatta arter, samt att kunna få en bild på fågelbestånden i områden där det planeras att göras nya investeringar som kan påverka flora och faunan.

Från och med detta verksamhetsår samarbetar vi på ett nytt sätt med Ådans vänner, då vi och landskapsregeringen överlätit jakten på invasiva arter och andra däggdjur som inte hör hemma på Lågskär och Signilskär. Under verksamhetsåret hjälpte de till med jakten på rävarna på Signilskär. Under 2023 sköts två rävar inom Signilskär arkipelagen; en på Signilskär och en på Enskär. Medlemmarna från Ådans vänner gick även igenom öarna runt Signilskär och leta efter spår av minkar och mårdhundar. Ingen av dessa hittas. Men det observerades en utter på Signilskär.

Mårdhund (foto Tage Fyrqvist)

Vintertaxeringen

Vi deltog i vintertaxeringen i början av januari. Denna taxering görs varje år åt Naturhistoriska museet. Det kommer 10 – 12 fastländska ornitologer som utför taxeringen. Det är 18 rutter på fasta Åland och utöver det räknas alla fåglar som ses från färjan på vägen till Mariehamn från Åbo. Man börjar räkna från Airisto i Pargas och avslutar vid Korsö utanför Mariehamn. Dessa rutter är räknade årligen sedan tidigt 1970 tal och alltid första veckan i januari.

De senaste åren har vi även försökt från föreningen räkna några rutter under hösten och våren. Vintertaxeringens rutter kan räknas tre gånger per år, på hösten är det möjligt att gå dem mellan 1 – 14 november, vinterns tidpunkt 23.12 – 7.1 och på våren 21.2 – 6.3.

Resultatet från vintertaxeringen i januari finns i bilagan.

Ejderinventeringen

Vi fortsatte med denna inventering. Ejdrarna räknades en gång i veckan under tiden halva april till första veckan i juni. Detta gjordes endast på Lågskär och Båtskären detta år.

Denna kartläggning av främst ejder beståndet kommer att hålla på i flera år framöver. I hopp om att kunna vända på den negativa trenden som våra häckande sjöfåglar hamnat i. Medlemmar från föreningen och bemanningen på Lågskärs fågelstation genomförde denna kartläggning/inventering på Lågskär. På Båtskären har föreningens medlemmar gjort den i samarbete med Ådans vänner.

Inventeringsmallen är gjort av Landskapsregeringen i samarbete med Finlands miljöcentral (SYKE) och NTM centralen i Egentliga Finland. Den bestod av att räkna vilande ejdrar en gång i veckan på våren, från mitten av april fram till början av juni. Dessa delades in i tre kategorier; adulta hanar, unga hanar(helsingar) och ådor. Kartläggning av häckande ådor (bo inventering) och till sist räknades ungarna två gånger, kring midsommaren och i början av juli. Samma tillvägagångssätt tillämpas i alla områden.

I detta projekt ingår även bekämpning av arter som påverkar häckningsresultatet under själva häckningstiden då sjöfåglarna ligger på boet. Främst gäller det mink, mårhund, kråkfåglar. I syfte att minska på bo plundringen och ungpredation på ejder och andra fåglar på Lågsjär genomförde enheten för jakt- och viltvård, genom jaktförvaltaren Robin Juslin, skydds jakt på kråka och korp även detta år. Skyddsjakten genomfördes under några besök under våren. Nyhet för detta år var att landskapsregeringen införde skydds jakt på havsörnar. Under andra halvan på maj och första halvan av juni fick det skjutas 5 unga havsörnar runt Lågsjär. Detta undantag gällde endast på Lågsjär.

Havsörn (foto Tage Fyrqvist)

Styrelsen gjorde en skrivelse till Landskapsregeringen för att markera att vi inte gillade deras beslut: Här är den:

Ni beviljade den 11.5.2023 ett specialtillstånd för att skjuta fem havsörnar runt Lågsjär i Lemland under våren och försommaren detta år. Tillståndet motiveras med att Lågsjär är ett viktigt häckningsområde för ejdern och att det finns mycket havsörn i området som jagar ejdrar, särskilt de nykläckta ejderungarna under deras första veckor av sitt liv.

Flera instanser såsom Ålands fågelskyddsförening r.f, Birdlife Finland och Miljöministeriet kan inte på ett rättfärdigt och trovärdigt sätt se att havsörnar skjuts. Vi ber att Ålands landskapsregering snabbt återkallar sitt beslut och att viltförvaltaren inte använder licensen.

Det vi tycker är konstigt att beslutet togs en dag och trädde i kraft den nästa. Det andra vi ifrågasätter varför det inte finns en möjlighet att besvära sig mot beslutet och att det inte finns en möjlighet att be högsta förvaltningsdomstolen att behandla ärendet. Enligt Århus avtalet skall miljöorganisationer ha en möjlighet att besvära sig mot myndigheternas beslut i 30 dagar i sådana kontroversiella beslut.

Då vi inte har någon rätt att besvära oss i frågan så vill vi med denna skrivelse markera att vi är emot beslutet. Syftet med skyddsjakten påstås inte vara att minska havsörns populationen, utan att skrämja bort dem från vissa områden i detta fall från Lågsjär. Landskapsregeringen tror att andra havsörnar kommer att börja undvika området när de ser en artpartner dödas eller hittar en död artkamrat som hänger från ett snöre på öns strand. Vi är skeptiska till att detta fungerar. Då ingen vet hur många unga örnar rör sig i norra östersjön den här årstiden och varifrån de kommer till Lågsjär. Att ni gav tillstånd till skyddsjakten på havsörnen är en enorm imageförlust för Åland, Finland och Finlands viltförvaltning.

Andra åtgärder för att bekämpa populations ökningen hos havsörnen.

Havsörnen har ökat dramatiskt och dödligheten är mycket låg. Unga fåglar överlever också mycket bra under sitt första levnadsår, särskilt på vintern när naturligt mat är knapp. På hösten och vintern lämnas en massa slaktrester från rådjurs/älgjakten kvar i naturen. Det vill säga allt annat än de som jägarna vill ha. I stället för lämna det kvar och ligga i skogen skulle jägarna ta vara på det på något sätt. Som till exempel gräva ner det.

Ett annat lika stort problem är fiskarna på vintrarna. Pilkare lämnar kvar fisk som de inte vill ha på isen. Likaså gör de som fiskar med nät. De lämnar kvar de fiskar de inte vill ha, då de vittjat sina nät. Det som lämnas kvar på isen är mörtar och braxnar i mängder. Just detta gör att det finns tillgång till lätt mat för unga örnar under vinterhalvåret, och detta minskar dödligheten bland dem. Vi pratar om kopiösa mängder i år. Och inte bara på Åland, utan runt hela Norden. Att ingripa på dessa konstgjorda matkällor skulle vara ett enklare och ett allmänt mer accepterade arbete för att hålla havsörnens stam under kontroll.

Här kommer en kort redovisning av resultatet.

Lågskär:

Även i år fortsatte vi med skyddsjakten på kråkfåglar på Lågskär. Landskapsregeringen skötte om denna även i år. Antalet skjutna kråkor låg kring ett tiotal. Vi försöker hålla kråkstammen på Lågskär kring 10 fåglar dvs 5 par. Detta hade även en positiv inverkan på alla häckande arter på Lågskär.

Under de senaste åren har vi märkt att har vi bemanning på Lågskär och människor i allmänhet ute på holmarna håller sig örnarna på avstånd. Det senaste året har bemanningen under våren på Lågskär varit bra. Vi hade en ihållande bemanning där ute från mitten av april fram till slutet av augusti ifjol, vilket är det bästa bemanningsåret på många år.

Boinventeringen på Lågskärs utförs av bemannarna under fyra eftermiddagar i mitten av maj, detta år började vi den 12 maj. Lågskär är indelat i fyra delområden. Hemlandet, norra udden, östra sidan och södra stranden. Vi hittade dock flera förstörda bon i år än året innan. Under bo inventeringen på Lågskär hittades 1032 ruvande ådor och 61 förstörda bon. Detta är en liten minskning mot 2022.

Boinventering på Lågskär (foto Johan Ekholm)

Dessvärre har vi inte ännu hittat ett bra sätt att skydda de kläckta ungarna mot predation när de getts sig ut på vattnet. Så länge de hålls längs huvudöns stränder är de mindre utsatta för predator attacker. Men så fort de simmar ut till grunden på västra sidan; Sundbloms grund, Skötgrund, Klovkläppen och Västerkläppen, är de totalt oskyddade mot attacker från predatorerna. Den 24 maj fanns det 444 ungar kring Lågskär. I mitten av juni räknades 60 ungar runt Lågskär och Kalvskär.

Lågskär

Datum	Guding	Åda	Helsing	obestämda	på bo	pull
10.4	4398	2119	6			
20.4	3927	965	14			
3.5	3621	989	44			
7.5	8067	989	41	647	20	
12 - 15.5					1032	
21.5	11 553	550	52	2701		338
30.5	4216	894	2			444
7.6	1780	730				100
15.6	30	94				60

Ådor med ungar (foto Tage Fyrqvist)

Båtskären

Detta år gjorde vi ejder inventeringen kring Båtskären i samband med transporter till Lågskär. Endera stannade vi på vägen ut eller så på hemvägen och räknade ejdrarna i området från Lilla Båtskär. Förutom den 27 maj då vi hjälpte Ådans vänner under Hela Åland grönskar. Då räknades ejdrarna både från Stora och Lilla Båtskären. Vi guidade besökarna och berättade om dessa projekt och vårt samarbete.

Båtskären

Datum	Guding	Åda	Helsing	obestämda	på bo	pull
16.4	1018	299	1			
23.4	637	271	3			2
6.5	544	145	4			
13.5	241	103	2	70	22	
20.5	194	87		60	15	18
27.5	57	249			4	130
15.6	3	102				97

Ejder par på väg upp på bo (foto Johan Ekholm)

Sjöfågelinventering Mariehamn

Vi utför även sjöfågelinventeringen runt Mariehamn, det är 2 tillfällen på våren. Där räknas alla sjöfåglar men vikten ligger på ejderstammen. Det första tillfället är i slutet av april, vi brukar utföra den 27 eller 28 april. Det andra tillfället är från slutet av maj och första veckan in i juni. På den första gången räknas adulta fåglar och det säras på hanar och honor. Den andra gången är det fokus på kläckta ungar. Resultatet kan ses nedanför.

Viggas (foto Tage Fyrqvist)

Här är resultatet av denna inventering:**Första inventeringen i slutet av april****Mariehamn****Västra sidan**

2023

2022

2021

Arter	mängd	Arter	mängd	Arter	mängd
ejder guding	246	ejder guding	241	ejder guding	237
Ejder åda	83	Ejder åda	56	Ejder åda	80
Gräsand	2	Gräsand	1	Gräsand	8
kanadagås	3	kanadagås	2	kanadagås	1
Knipa	0	Knipa	2	Knipa	
Knölsvan	18	Knölsvan	22	Knölsvan	8
Småskrake	16	Småskrake	3	Småskrake	1
Storskrake	17	Storskrake	9	Storskrake	40
Svärta	0	Svärta	1	Svärta	1
Vigg	0	Vigg	12	Vigg	12
vitkindad gås	8				

Mariehamn**Östra sidan**

2023

2022

2021

Arter	mängd	Arter	mängd	Arter	mängd
ejder guding	79	ejder guding	97	ejder guding	157
Ejder åda	31	Ejder åda	35	Ejder åda	49
Gräsand	4	Gräsand	8	Gräsand	8
kanadagås	6	kanadagås	24	Kanadagås	5
Knipa	8	Knipa	15	Knipa	11
Knölsvan	24	Knölsvan	36	Knölsvan	34
Småskrake	9	Småskrake	29	Småskrake	20
Storskrake	40	Storskrake	131	Storskrake	58
Svärta	0	Svärta	1	Svärta	31
Vigg	178	Vigg	250	Sångsvan	2
grågås	3	Sångsvan	10	Vigg	187
		Grågås	7 + 4 pull		

Nätö Strömmar

2023

2022

2021

Arter	mängd	Arter	mängd	Arter	mängd
ejder guding	177	ejder guding	172	ejder guding	212
Ejder åda	75	Ejder åda	33	Ejder åda	33
Gräsand	1	Gräsand	0	Svärta	42
kanadagås	2	kanadagås	1	Vigg	20
Knipa	0	Knipa	4	Knipa	1
Knölsvan	7	Knölsvan	6	Storskrake	9
Småskrake	17	Småskrake	22	Småskrake	5
Storskrake	17	Storskrake	25	Grågås	4
Svärta	18	Svärta	4	Gräsand	2
Vigg	10	Vigg	21	Kanadagås	2
				Knölsvan	2

Andra inventeringen slutet av maj/början av juni

Mariehamn

Västra sidan

2023		2022		2021	
Arter	mängd	Arter	mängd	Arter	mängd
ejder guding	110	ejder guding	42	ejder guding	18
Ejder åda	78	Ejder åda	230	ejder pull	8
ejder pull	65	Ejder pull	24	ejder åda	28
Gräsand	14	Gräsand	0	Gräsand	5/2
Kanadagås	5	kanadagås	0	Knipa	4/1
Knipa	1	Knipa	0	Knölsvan	22
Knölsvan	54	Knölsvan	15	Småskrake	4/2
knölsvan pull	4	Småskrake	5	Storskrake	12/7
Småskrake	10	Storskrake	20	Svärta	18
Storskrake	44	Svärta	18	Vigg	18
Svärta	12	Vigg	2		
Vigg	38				

Mariehamn

Östra sidan

2023		2022		2021	
Arter	mängd	Arter	mängd	Arter	mängd
ejder guding	3	ejder guding	8	ejder guding	8
Ejder åda	44	Ejder åda	33	ejder pull	8
ejder pull	8	ejder pull	3	ejder åda	31
Gräsand	16	Gräsand	15	Grågås	4
Gräsand pull	4	Gräsand pull	14	Grågås pull	9
					10/2/
kanadagås	10	kanadagås	6	Gräsand	8pull
kanadagås pull	5	Knipa	1	Kanadagås	2
Knipa	7/8pm	knipa pull	6	knipa	3
Knölsvan	46	Knölsvan	27	knipa pull	4
Småskrake	24	Småskrake	21	Knölsvan	103
Storskrake	51/12pm	Storskrake	50	Skedand	2
Svärta	28	Svärta	12	Småskrake	4/4
Vigg	73	Vigg	79	Storskrake	9/15
				Storskrake	
vitkindad gås	22			pull	17
Vitkindad Pull	7			Svärta	23
				Sångsvan	1
				Vigg	51
				Vitkind gås	
				pull	10
				Vitkindad gås	14

Lemland

Nåtö Strömmar

2023		2022		2021	
Arter	mängd	Arter	mängd	Arter	mängd
ejder guding	1	ejder guding	9	ejder guding	14
Ejder åda	38	Ejder åda	64	ejder pull	27
Ejder pull	12	Ejder pull	6	ejder åda	27
Gräsand	1	Gräsand	1	grågås	2
kanadagås	2	kanadagås	2	Grågås pull	7
Knipa	0	Knipa	2	Gräsand	2
Knölsvan	11	Knölsvan	4	Knölsvan	6
Småskrake	19	Småskrake	5	Småskrake	8/10
Storskrake	22	Storskrake	33	Storskrake	11/7
storskrake pull	0	storskrake pull	3	Svärta	12
Svärta	101	Svärta	72	vigg	8
Vigg	8	Vigg	15		

Gloet

Under det gångna året besökte vi inte så många gånger Gloet då vi gjorde atlaskartläggningar på södra Åland.

Sviby våtmark

Under det gångna året besökte vi inte så många gånger Gloet då vi gjorde atlaskartläggningar på södra Åland.

Kartläggning av grågäss

Första helgen av augusti gjorde vi en kartläggning över grågäss över hela Åland på uppdrag av LUKE (Luontokeskus). De skickade kartor över områden de ville att vi skulle besöka. Flera av våra medlemmar ställde upp och räknade gäss. Vi delade upp oss och valde vilka områden vi skulle besöka. Gässen skulle räknas tidigt på morgonen då de ännu låg på åkrar och vilade. Vi rörde oss i Vårdö, Sund, Saltvik, Geta, Finström, Hammarland, Eckerö, Jomala, Mariehamn, Lemland och Lumparland.

Totalt observerades 1553 individer runtom på Åland. 1417 adulta och 136 unga.

Rastande grågäss i Lumparland (foto Johan Ekholm)

Inventering av beståndet på vitkindad gäss.

Första helgen i september utförs den årliga landsomfattande inventeringen av de vitkindade gässen. Under helgen observerades både stationära flockar med vitkindade gäss och flera flyttande flockar. Men de var endast de stationära som räknas under inventeringen. Det ses oftast flesta på Nabben under dessa inventeringar.

Och så var det även i år. Vi hittade 122 gäss på Åland och alla var på Nabbens simstrand.

Totalt observerades 27 600 individer i hela Finland.

Sträckande vitkindade gäss på Signilskär (foto Johan Ekholm)

Fågelinfluensa 2023

Under sommaren uppdagades det flera fall av misstänkt fågelinfluensa på Åland. Hur brett utspridd den var och hur många fåglar som dog i den är omöjligt att veta. Många av fåglarna hittades runt Lågskär. De som drabbades hårdast var ejdern. Det som vi fått information om, att det rörde sig om ett tiotal fåglar. Men det kan ha varit betydligt flera.

Död åda hittad på Lågskär (foto Lågskärs fågelstation)

Atlasinventeringen 2022 – 2025

Under 2022–2025 kommer Birdlifes medlemmar och Naturhistoriskamuseet att undersöka de nuvarande utbredningarna av finska häckningsfåglar och undersöka förändringar i deras utbredning. Liksom i tidigare atlasprojekt samlas observationer in från 10×10 km atlasrutor. Det tidigare atlasprojektet genomfördes mellan 2006 och 2010 och resultaten finns på Naturhistoriska riksmuseets webbplats. Arbetet med Finlands fjärde fågelatlas börjar just nu och den kommer att pågå i fyra år. Atlas undersöker fördelningen av häckande fåglar i 10 x 10 km rutor i hela Finland. Rapportera alla dina observationer! Varje fågelobservation under häckningsperioden är viktig i atlasen. Särskilt värdefulla är observationer av bekräftade bon (till exempel med ungar) men observationer från de olika områden och lokaler som ni rör er på är också viktiga. All information vi kan samla in är bra.

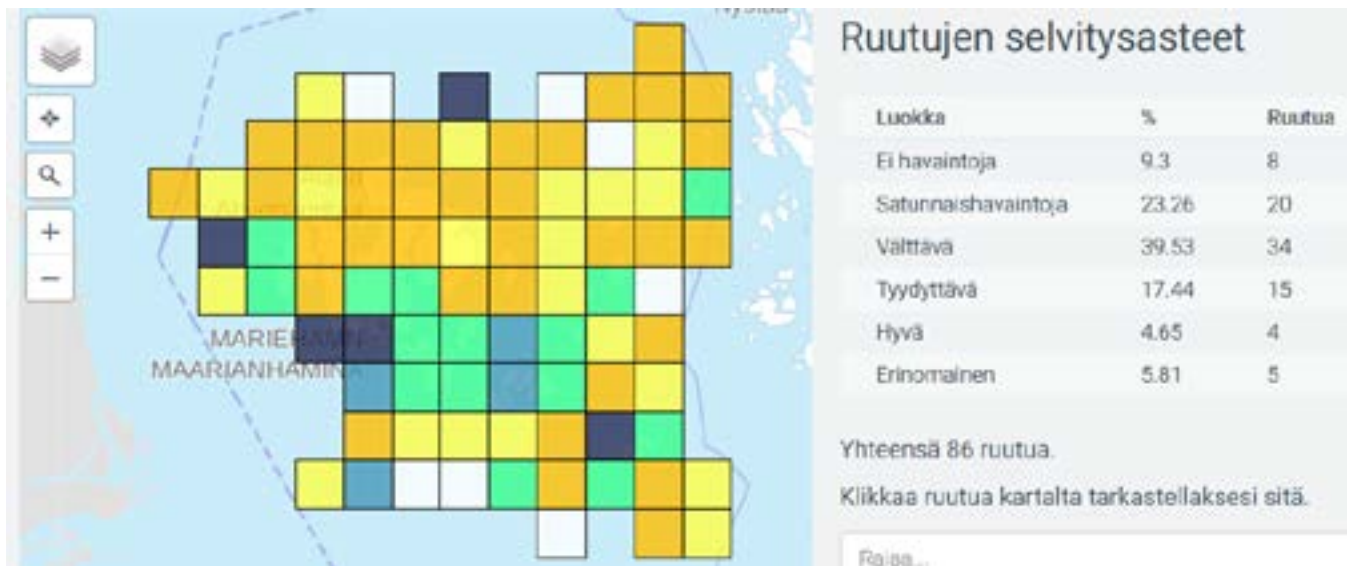
Tofsvipe unge (foto Johan Ekholm)

Det enklaste sättet att rapportera atlasobservationer är via Tiira. De måste alltid åtföljas av fågelns position och bosäkerhets index, som finns på höger sida av avsnittet av observationsreturformuläret "Mer information". När man returnerar observationer till Tiira individuellt finns det ingen anledning att veta något om gränserna för atlasrutorna, eftersom de finns i observationens platsdata.

De tidigare Atlasen genomfördes 1974 - 79, 1986 - 89 och 2006 - 10. Projektet leds gemensamt av BirdLife Finland och Naturhistoriska riksmuseet LUOMUS.

Varje förening har sina egna atlasrutor att inventera och föreningens atlasansvariga är Johan Ekholm. På nationell nivå är Aapo Salmela på BirdLife och Heidi Björklund på Luomus ansvariga. Vid behov kan de kontaktas på Lintuatlas@luomus.fi

Resultatet kan följas via nedanstående länk:
<https://tulokset.lintuatlas.fi/society/ML.1088>

2023 var det andra året av fyra för atlas inventeringen. Vi jobbade på att kartlägga södra Åland, främst Lumparland, Lemland, Jomala och delar av Sund samt Finström. Vi måste styra upp jobbet med att kartlägga så många rutor som möjligt på fasta Åland under de kommande åren. Planen är att vi skall försöka kartlägga de olika delarna av Åland under de kommande åren.

2024 Sund, Vårdö, Finström, Saltvik, Geta

2025, Eckerö, Kumlinge, Sottunga och alla rutor som ännu är ojorda.

Ordförandes förslag är att vi ordnar samskådningar/rallyn till kommuner, områden som inte besöks så ofta under de kommande åren. För att få så bra resultat borde man besöka de olika rutorna med jämna mellanrum under våren och sommaren. Vårt mål är att ha alla rutor skall vara ljusgröna men helst ljusblåa. Så det finns en del att göra ännu.

Höstflyttningen

Denna höst var exceptionell på många sätt. Flera arter hade massinvasion i Finland. Bland annat svartmesar och nötkräkor, men det observerades även rekordmånga individer av blåa kärrhökar på Åland.

Här är kommer lite siffror på vissa arter som sträckte förbi Åland under hösten. De fåglar som observerats på Lågskär och Signilskär redovisas i stationsammandraget.

Totala antal under hela hösten

Kråka	9345	Eckerö
Kaja	53731	Eckerö
Nötkråka	75	Eckerö
Svartmes	3201	Eckerö
Blå Kärrhök	26	Eckerö
Ormvråk	371	Eckerö
Sparvhök	837	Eckerö
Björktrast	15064	Eckerö
Råka	69	Eckerö
Ringduva	2950	Eckerö

Nötkråka (foto Johan Ekholm)

Kontrollerade och ringmärkta fåglar på Åland 2023

22.9.2023 Sparvhök Ringmärkt på Lågskär, hittad sjuk 3.12.2023 i Treuenbitzen, Brandenburg, Tyskland (dog hos veterinären). 72 dagar och 965 km från ringmärkningen

21.4.2023 Rödhake Ringmärkt på Lågskär, kontrollerad på Gedser Fuglestation, Sjælland, 188 dagar och 756 km från ringmärkningen

6.7.2022 Tornfalk ringmärkt i Siikalahti som bounge, kontrollerad 24.9.2023 på Lågskär. 445 dagar och 598 km från ringmärkningen.

21.09.2022 Rödhake ringmärkt i Jurmo, kontrollerad 23.4.2023 på Lågskär. 214 dagar och 94 km från ringmärkningen

24.5.2023 Ärtsångare ringmärkt på Lågskär, kontrollerad på Ottenby fågelstation den 27.8.2023. 95 dagar och 454 km från ringmärkningen.

23.9.2023 Svartmes ringmärkt på Signilskär, kontrollerad på Revtingen observationsstasjon, Rogaland, Norge. 29 dagar och 795 km från ringmärkningen.

1.5.1973 Rödvingetrast ringmärkt på Signilskär, skjuten 1.2.1974 i Georgien. 276 dagar och 2561 km från ringmärkningen.

21.09.2023 Svartmes ringmärkt på Halias, Hangö, kontrollerad 10.10.23 på Signilskär. 19 dagar och 203 km från ringmärkningen

1.10.2023 Svartmes ringmärkt på Halias, Hangö, kontrollerad 10.10.23 på Signilskär. 9 dagar och 203 km från ringmärkningen.

5.10.2020 Talgoxe ringmärkt i Åbo, kontrollerad 24.9.2023 på Signilskär. 1084 dagar och 156 km från ringmärkningen.

23.9.2023 Svartmes ringmärkt på Halias, Hangö, kontrollerad 9.10.2023 på Signilskär 16 dagar och 203 km från ringmärkningen.

1.10.2023 Svartmes ringmärkt på Halias, Hangö, kontrollerad 10.10.2023 på Signilskär. 9 dagar och 203 km från ringmärkningen.

19.09.2023 Rödhake ringmärkt på Lågskär, kontrollerad 15.11.2023 i Eemsond Groningen i Nederländerna. 57 dagar och 1066 km från ringmärkningen.

22.9.2023 Taltrast ringmärkt på Lågskär, hittad död 6.10.2023 Älmsta Stockholm. 14 dagar och 58 km från ringmärkningen.

20.5.2021 Rödhake ringmärkt på Lågskär, hittad död Olost Girona Spanien. 654 dagar och 2329 km från ringmärkningen.

21.9.2022 Större hackspett ringmärkt Schiermonnikoog, Friesland Holland, kontrollerad 10.5.2023 på Lågskär. 229 dagar och 1093 km från ringmärkningen.

Triss i spettar (foto Lågskärs fågelstation)

24.5.2006 Ejderhona (Åda) ringmärkt på boet på Lågskär, hittad död 2.8.2016 på Lågskär. 3723 dagar och 0 km mellan ringmärkningen. Samma åda är kontrollerad på Lågskär; 30.4.2014, 3.5.2015 och 3.5.2016.

6.5.2023 Ärtsångare kontrollerad på Lågskär, ringmärkt i Sverige. Noggrannare information saknas ännu.

7.5.2023 Lövsångare kontrollerad på Lågskär, ringmärkt på Malta. Noggrannare information saknas ännu.

8.5.2023 Lövsångare kontrollerad på Lågskär, ringmärkt i Sverige. Noggrannare information saknas ännu.

20.5.2023 Ejder hona kontrollerad på Lågskär, ringmärkt på Lågskär 1997.

Karoliina ringmärkte en rödbena (foto Johan Ekholm)

Karoliina och Sebastian med rar fångst (foto Lågskärs fågelstation)

Händerna fulla med vadare (foto Lågskärs fågelstation)

LÅGSKÄR 2023

Bemanning:

6.4 - 16.4 Henrik Lindholm, Harri Hölttä, Tomas Swahn, Sebastian Andrejeff

17.4 – 20.4 Tomas Swahn, Sebastian Andrejeff

21.4–23.4 Tapio Aalto, Tomas Swahn, Sebastian Andrejeff, Soili Leveelahti

24.4–30.4 Karoliina Hämäläinen, Tomas Swahn, Sebastian Andrejeff, Soili Leveelahti, Kanerva Korhonen, Venni Keskiniva

1.5–4.5 Karoliina Hämäläinen, Tomas Swahn, Sebastian Andrejeff, Kanerva Korhonen, Venni Keskiniva

5.5–6.5 Tapio Aalto, Hannu Kormano, Karoliina Hämäläinen, Tomas Swahn, Ville-Veikko Salonen, Sebastian Andrejeff, Soili Leveelahti, Kanerva Korhonen, Venni Keskiniva

7.5–13.5 kaj ekholm, Tapio Aalto, Hannu Kormano, Tomas Lövdahl, Pekka Peura, Johan Ekholm, Karoliina Hämäläinen, Tomas Swahn, Ville-Veikko Salonen, Sebastian Andrejeff, Soili Leveelahti, Henna Launistola

14.5–21.5 Tapio Aalto, Hannu Kormano, Henrik Lindholm, Tomas Lövdahl, Pekka Peura, Karoliina Hämäläinen, Tomas Swahn, Robin Juslin, Ville-Veikko Salonen, Sebastian Andrejeff, Soili Leveelahti

22.5–24.5 Tapio Aalto, Tomas Swahn, Paul Boijer, Robin Juslin, Ville-Veikko Salonen, Sebastian Andrejeff, Soili Leveelahti, Juho Tirkkonen, Ahti Ihonen

25.5–26.5 Tomas Swahn, Paul Boijer, Ville-Veikko Salonen, Sebastian Andrejeff, Juho Tirkkonen, Ahti Ihonen

27.5–4.6 Jari Helstola, Tomas Swahn, Paul Boijer, Ville-Veikko Salonen, Sebastian Andrejeff, Juho Tirkkonen, Ahti Ihonen

5.6–8.6 Jari Helstola, Raisa Tanner, Jari Kostet, Christina Sundberg, Timo Kallio, Juha Olsonen, Anna Brummer, Leena Jansson, Juha Kekkonen, leena Kekkonen, Sirkku kostet

9.6–13.6

Kerkko Karjalainen, Jari Helstola, Raisa Tanner, Jari Kostet, Katri Pulkkinen, Christina Sundberg, Leena Jansson, Timo Kallio, Juha Kekkonen, Juha Olsonen, Leena Kekkonen

15.6 Johan Ekholm, Robin Juslin

7.7–12.7 Martti Heikinheimo, Antti Mikala, Anna Haukka

13.7–14.7 Karno Mikkola, Antti Mikala

15.7–30.7 Karno Mikkola

5.8–10.8 Karno Mikkola, Antti Kause, Jari Helstola, Matti Häppölä, Jukka Vilén

11.8–12.8 Karno Mikkola, Antti Kause, Jari Helstola, Raisa Tanner, Jukka Vilen, Matti Häppölä

13.8–15.8 Jari Helstola, Raisa Tanner, Jukka Vilen

19.8–28.8 Timo Hietanen

3.9–10.9 Antti Mikala

10.9–17.9 Sanna Hilska, ANU MURTO, Juha Eronen, Liisa Murto-Aalto

18.9–23.9 Kari Degerstedt, ANU MURTO, Liisa Murto-Aalto, Arto Miikkulainen

24.9–27.9 Arto Miikkulainen

28.9–10.10 Tapio Aalto, Tomas Lövdahl, Pekka Peura, Ville-Veikko Salonen, Soili Leveelahti

11.10–16.10 Ville Veikko Salonen

17.10–22.10 Petteri Tolvanen, Toni Eskelin, Harri Taavetti, Ville-Veikko Salonen

23.10 – 24.10 Ville – Veikko Salonen

Aamuvakio(Sträckskådning på morgonen) på Lågskär
(foto Kaj Ekholm)

Verksamhetsåret

Även detta år fortsatte som de senaste åren, bra med bemanning hela våren. Den längsta tiden som stationen var obemannad var det två sista veckorna i juni. Utöver det var det alltid någon där ute. Vissa kortare perioder hade vi personer som bodde i huset som inte var fågelskådare. Hösten hade också hög bemanningsprocent. Flera av de personer som hade bokad perioder där ute blev strandsatta på fasta Åland eller fick helt inhibera sin bokning på grund av det ostadiga vädret.

Vi tackar Vilhelm och Stefan för alla transporter ni kört åt oss och våra bemannare till och från Lågskär under det gångna året. Utan er kunde vi inte bedriva den verksamhet på den nivå vi gör för tillfället.

Under året hade vi ringmärkare under nästan alla perioder då stationen var bemannad. Det var endast några få dagar under oktober då ingen ringmärkte. Vi har fått flera unga ringmärkare som vill besöka stationen. Och under året utvecklade de ringmärkar verksamheten genom att bygga flera olika nya fångstmetoder på Lågskär. Bland annat "katchor", trap fällor och en stor nätfälla som kunde utlösas på distans.

Talkan på Lågskär.

Under det gångna året gjordes det inte så mycket större jobb ute på Lågskär. Vi hade även fått bidrag från Birdlife till att piffa upp Lågskär men främst att utveckla ringmärkningsmöjligheterna på stationen. Hälften av bidraget gick till ringmärkningsverksamheten och hälften till att fixa på huset.

Vi gav den vita sockelbrädan en ansiktslyftning på våren, då vi drog ett varv med linoljafärg på den.

Henna målar (foto Johan Ekholm)

Vi byggde 12 nya stolpar av trä till ringmärkningsnäten och Vilhelm Holmberg svetsade ihop 10 stolpar i metall. Dessa fördes ut till Lågskär just före talkot i augusti. Så de personerna som deltog i det årliga talkat på Lågskär, bar upp stolparna från fiskköparhamnen till ängen. De skruvade även de som var byggda av trä.

Jukka har skruvat ihop de nya ringmärkningsstolparna i trä Vedtalko på Lågskär, ett par träd som fallit i stormen togs vara på och blev ved till huset. (foto Raisa Tanner)

De nya ringmärkningsstolparna i metall innan de kördes ut till Lågskär (foto Johan Ekholm)

Den 5.8 kom Karno Mikkola, Antti Kause, Matti Häppölä, Jukka Vilen och Jari Helstola till ön. Med hjälp av två röjsågar kunde arbetslaget få ner vassen, gå igenom ängen och rensa upp mellan ringmärknings linjerna.

Vädret var utmanande, bytes datumet sköts upp med några dagar. Karno, Antti och Matti lämnade ön och två nya arbetare kom i stället; Maija Kangas-Vattulainen och Raisa Tanner.

Nu har vi krattat, kapat aspar som fallit omkull på ön och kört upp klabbarna till stationen och dammsugit med hjälp av el aggregatet. Norra lägenhetens köksskåp tömdes från golv till tak, och det dammsögs bort sockerlarver, smulor och spån. Lite mindre disk kommer att ställas tillbaka i diskskåpet imorgon än vad som fanns där. Det var roligt att arbeta men vi har också sett fåglar. Den bästa observationen för perioden var svarttärna. Den har varit stationär flera dagar.

Bilder från talkot på Lågskär (foto Raisa Tanner)

Vi hade även planerat att förnya brandstegarna på taket på fyrvaktarhuset, täta plåtarna runt skorstenarna, bygga några nya brandstegar (plattformer) på skorstenarna som skulle underlätta sotande av skorstenarna samt lägga ett skyddsnät över toppen på skorstenarna för att hindra fåglar att bygga bo där inne. Men då den tilltänkta entreprenören inte hörde av sig under våren, blev vi tvingade till att hitta ett nytt företag som kunde åta sig jobbet. Men då jobbet skulle utföras i slutet av september och i början av oktober, så slog vädrets makter till. Det regnade och blåste hårt från fel håll under ett par veckors tid. Och vi fick skjuta på detta jobb till våren 2024.

Lågskärs skorstenar (foto Johan Ekholm)

Arkitekterna från Livady besökte Lågskår under juli månad gjorde flera små jobb i huset och de målade även den gamla ladugården en gång till. De byggde ett köksskåp i norra lägenheten. Allt jobb de gör där ute hjälper oss att renovera, reparera och förbättra stationen för våra bemannare.

Verksamheten i korta drag

Lågskärs vårsäsong inleddes 6.4 och enhetlig bemanningen fortsatte fram till den 12.6. De första bemannarna har fått njuta av den tidiga vårstämningen i ytterskärgården med ejdrar, alfåglar, rödhakar och bofinkar som både flyttar och sjunger, våren är alltid en underbar och speciell tid på Lågskår.

Under april varierade bemanningen mellan 2 - 6 personer. Hela maj var bemanningen runt 10 – 14 personer dagligen, vilket är en mycket bra beläggning. I början på juni hade vi en grupp där ute och

under sommaren var det mindre sällskap som besökte stationen. Höstens beläggning såg bra ut inför säsongen men på grund av det ostadiga och blåsiga vädret så fick många avboka eller korta av sina perioder på Lågskår. Men vi lyckades ändå ha bemanning från slutet av september fram till den 24 oktober.

På våren hade vi ihållande ringmärkning hela våren från april till slutet av maj. Vissa dagar i maj hade vi 6 ringmärkare samtidigt på stationen. Vilket bidrog till en exceptionell vår, under de senaste åren har det varit svårt att få ringmärkare till våra fågelstationer. Men nu har vi en mix av unga ivriga killar och tjejer samt ett gäng av mera rutinerade ringmärkare. Med hjälp av dessa har vi kunnat göra upp nya riktlinjer (standardisering) av ringmärkningen på Lågskår. Vi har även utvecklat och utökat fångstmetoderna för att kunna ringmärka flera arter och fågelgrupper. Under våren byggdes flera katchan till småfåglar och till vadare. Vi hade även "smällfällor" dvs räpsyn som ringmärkarna fångade stenskvättor, buskskvättor och rödstjärtar med. Det gjordes även försök att ringmärka hussvalorna.

Några rariteter har överraskat bemanningen under våren var härfågel, vinterhämling, praktejder, dvärgsparv, svartnäbbad islom, dubbelbeckasiner, vitnackad svärta och tajgablåstjärt. Vissa arter anlände tidigare än vanligt som att nämna ett par exempel; nattskär 25.4 och blåhake 28.4. Under våren vistades 4 brandkronade kungsfåglar samtidigt på Lågskår. Detta var nytt finskt rekord. Andranämnvärda observationer under våren var ett tiotal halsbandsflugsnappare, några dubbelbeckasiner, en sommargylling, en höksångare, en flodsångare och 4 svarta rödstjärtar samt i slutet av maj var det som mest 40 härmsångare på en dag här.

Hösten

Höstsäsongen på börjades i början av september då den första bemannaren åkte ut till Lågskär. Vi lyckades hålla stationen bemannad hela september och oktober, fastän flera sällskap fick inhibera sina perioder. Vi hade endast ringmärkare under andra halvan av september fram till den 10 oktober. Under den bästa tiden på året i mitten av oktober hade vi en endast en person där ute. Det blir svårt att hinna med att se alla fåglar, som rastar, sträcker förbi holmen då man är ensam, men ändå observerades flera rariteter och flera ovanliga gäster här.

Kort sammandrag av nämnvärda observationer under hösten på Lågskär. Den 1 oktober observerades 73 000 ringduvor och ytterligare 42 200 några dagar senare. Det tidigare rekordet på ön var cirka 30 000 på en dag. 73 000 ringduvor är nytt finskt rekord på observerade ringduvor på ett ställe och under ett dygn. Det högsta dagsresultatet på sträckande lommar var i början på oktober. Denna dag sågs 530 lommar; storlom och smålom. De sträckte 900 tranor den 1.10 och den 5.10 flyttade 25 blå kärrhökar och 165 sparvhökar förbi Lågskär. Även Lågskär fick ta del av den massiva invasionen av svartmesar och nötkråkor. Den bästa dagen, 2.10., sågs 1265 flyttande och 500 lokala svartmesar samt en nötkråka. Samma dag kryllade ön också av kungsfåglar (1500 p och 500 m). Flera pilgrimsfalkar höll till på Lågskär under några dagar i oktober, som bäst var det 3 olika individer. Det som var väldigt ovanligt att observerades få rödhakar. Men det var inte bara här utan flera andra fågelstationer uppmärksammade samma fenomen.

På raritetssidan kan nämnas 3.9. fjällpipare, 18.9. 2 blåstjärtar, 28.9. turturduva, 30.9. dvärgsparv, totalt 2 ägretthäger, 4 stäpphökar, 4 taigasångare och kungsfågelsångare. Hösten sista mega raritet blev en sibirisk piplärka som var stationär 3 dagar.

Lågskärs höstsäsong avslutades den 24.10. Här är Ville-Veikko Salonens bilder från oktober.

Mindre hackspett ovan tv, nötskrika ovan th, gråsparv nedan tv, sibirisk piplärka nedan th (foto Ville Veikko Salonen)

RINGMÄRKNINGS SALDOT FRÅN LÅGSKÄR

Art	764 MIIKKULAINEN ARTO	2989 HÄMÄLÄINEN KAROLIINA	2900 PEURA PEKKA	9971 ANDREJEFF SEBASTIAN	2431 SWAHN TOMAS	591 ESKELIN TONI	887 AALTO TAPIO	Total
ACCNIS		9	2	8	7	2		28
ACRDUM						1		1
ACRRIS					3	2		5
ACRSCH			1	3	1			5
ACRSCI	1			2		2		5
AEGCAU				12				12
ALAARV			1					1
ANTPET					1			1
ANTPRA			3		7	6		16
ANTTRI			2	1	3			6
ASIOTU			1	2	1	2		6
CALTEM					5			5
CAPEUR						1		1
CARERY			1		3			4
CARMEA	1			12	4	2	53	72
CARMEAC						1		1
CARMEAF						1		1
CARRIS					2	1		3
CARSPI	1		6	3	13	7	2	32
CERFAM	12			49			39	105
CHAHIA			3		4			7
CIRCYA				2				2
CORMON					1			1
DELURB			1					1
DENMAJ	12		4	7		6	5	34
EMBCIT					1			1
EMBPUS					1			1
EMBSCH			2	10	8	1		21
ERIRUB	238		170	231	731	552	5	1949
FICALB			1	2	2			5
FICHYP			4	10	12	11		37
FICPAR	7		5	5	8			25
FRICOE	5		12	9	39	27	2	95
FRIMON			4	2	17	11		34
HAEOST			2		2			4
HIPICT				1	6	1		8
JYNTOR			1		1			2
LANCOL			2	4	4	1		11
LANEXC							1	1
LARCAN					1			1
LARRID						1		1
LIMFAL					1			1
LOCFLU				1				1
LOXCUR			1				1	2
LUSLUS			1	1	1	1		4

LUSSVE		7	10	7					24
MELFUS		2	1	10					13
MERMER		1							1
MERSER				1	1				2
MOTALB				2					2
MUSSTR	4	3	7	15	18				47
NUCCAR			2						2
OENOE		10	1	3					14
PARATE	148		783			130	152		1213
PARCAE	4		82	11		39	16		152
PARMAJ	8	1	57	19		119	10		214
PHOOCH		2		1					3
PHOPHO	1	21	44	24	9				99
PHYCOL	1	51	105	78					235
PHYCOLC		2		5					7
PHYINO	1								1
PHYLUS	14	79	221	151					465
PHYSIB		1		2					3
PRUMOD	2	3	8	27	23				63
PYRPYR				6		14			20
RALAQU			1						1
REGIGN		1	1						2
REGREG	881	9	796	292		22	123		2123
SAXRUB		4		3					7
SCORUS				1					1
SOMMOL		40	1	12	8				61
SYLATR	39	36	31	29		2	1		138
SYLBOR	1	2	7	6					16
SYLCOM		12	22	47	6				87
SYLCUR	3	48	172	90	17				330
SYLNIS			1						1
TARCYA	1			1					2
TRIGLA		1		3					4
TRITOT		1	1						2
TROTRO	7	7	45	32	22	10	4		127
TURILI		4	11	31	11	1			58
TURMER			9	64	70	9			152
TURPHI	65	15	113	50	12		3		258
TURPIL			2	2	1				5
TURVIS			1	1	1				3
Total	1466	593	2912	1916	839	453	338		8517

Höksångare (foto Lågskär fågelstation)

2023 var även det inofficiella 60 års jubileum för Lågskärs fågelstation.

Den 24.4.1963 färdigställdes den första stationsblanketten vid Lågskärs fågelstation. Ilkka Stén observerade då på ön. Mycket har hänt på 60 år. Det finns oändligt många berättelser och otaliga fina observationer på Lågskär. Vi får inte glömma bort alla de fågelskådare som besökt Lågskär under åren och bidragit till historien. Man kunde skriva en bok om alla minnen som vi som besökt Lågskär bär på. Men tyvärr fanns det inte tid och plats för allt i denna årsberättelse.

På Lågskärs fågelstation har man hittat 15 nya arter för Finland; det är flera än på något annat ställe. Det har observerats 317 arter under åren. Vi har satt ihop ett litet bildspel från 1963 – 2023.

Det var här de började. Bilderna ovanför tv; den första ifyllda dagsrapporten, th ÅFF:s gäng på Lågskär på 80 talet. Nedanför tv ena av de första skådarna på Lågskär och th vintertaxering på Lågskär(foton Lågskärs fågelstation, Jens Harberg, Olavi Hildén)

En tillbakablick på olika ögonblick och personer på Lågsjär (foton Pekka Rintamäki, Lågsjärs fågelstation)

Johan och Henna "kompar" på Lågskär våren 2023 (foto Kaj Ekholm)

Glada skådare då man upptäckt en ny art för Lågskär eller fått ett nytt Lågskärskryss ovan th kryssar Brednäbbad simsnäppa, nedanför tv Sampo, Antti och Joonatan har hittat en art för Lågskär; Svarthuvad mås, th Åbo gänget gläds åt upptäckten av en ny art på Lågskär; Natthäger. (foton Lågskärs fågelstation)

ÅFF:s gäng och Sampo chillar under dagen. (foton Lågskärsfågelstation)

Landskapets örnkrämmor ovan och det gäller att börja som ung att vistas på Lågskär (foton Lågskärs fågelstation)

Deltagarna på en av ÅFF:s dagsutflykter tidigt 2000 tal. (foto Jörgen Eriksson)

Transportörer under åren

Gösta Lindqvist med Linden ? - 2009

Kaj Porko med Desire 2010 - 2012

Sjöbekvaningen hjälpte till ibland

Henry Höglund med Sub sea 2013 - 2015

Kim Karlsson med sin katamaran 2012 -2014

Jan Ola Karlsson med Kulkurin 2015 - 2017

Vilhelm Holmberg med Lisa Marie 2017 -
(alla foton Lågskärs fågelstation)

Vilket är ditt bästa minne från Lågskärs?

Signilskär 2023

Antti Tanskanen och Jörgen Eriksson

Bemanningen

Vår – Sommar

Bemanningen började påsktiden den 6 april med Johan Ekholm, Antti Below, Markku Mikkola-Roos, Kenneth Björklund samt Tage Fyrqvist. Det gällde leverans av nya stolpar för fågelnät samt nya möbler och ett nytt kylskåp. Bemanningen fortsatte över helgen tills 10.4. Juhana Niittylä samt Kati Tuominen-Niittylä kom 20.4. och stannade till 28.4.

Antti Halkka besökte Signilskär 16.5. och ÅFF gänget: Christer Svedmark, Åke Björklund, Johan Ekholm, Pejk Eriksson, Per-Anton Westerberg besökte Signilskär 18.5. Kari Degerstedt, Sanna Hilska, Liisa Murto-Aalto var på Signilskär 20–27.5. Antti Tanskanen vistades på Signilskär 13.-16.6. och Antti Halkka samt Kristiina Mannermaa 25–30.6. Antti Tanskanen samt Rauno Yrjölä 18.-20.7 och Jörgen samt Johan Eriksson den 14.8. Antti Tanskanen och Jörgen Eriksson vistades där under perioden 19.-22.8. Den 25.8 besökte Jörgen Eriksson och Christer Carlsson ön.

Vårljus över Signilskär och resterna av den sprängda bunkern i öster © JE

Höst

Antti Below och Markku Mikkola-Roos, följde höstflyttning 17.-30.9 och Aleksi Mikola, Aili Jukarainen kom till 23.9. Den 30.9. byttes bemanningen och nya namn var Aarne Reunala, Jari Helstola, Raisa Tanner, Katri Pulkkinen, Timo Kallio, Teijo Saari, från 30.9. tills 5.10. Från 6.10 till 8.10 hette folk där ute Johan Ekholm, Jari Helstola, Henna Launistola, Tage Fyrqvist, Katja Hagfors och från 9.10 till 17.10. Markus Lampinen, Johan Ekholm, Johannes Silvonen, Jari Helstola, Tomas Swahn, Sebastian Andrejeff, Kanerva Korhonen, Henna Launistola. Sista bemannare, Jari Helstola, Matti Häppölä, stannade från 18. till 25.10. Men sen kom sena observatörer, Antti Halkka, Petri Clusius, som slutade säsongen 3.-4.12. Ari Lehtinen hade planer att komma ut, men hälsoläget hindrade resan och Ari avled i början av december. Årets sista besök på Signilskär stod Jörgen och Johan Eriksson för den 20.12. Då hade vintern redan börjat, som sej bör.

Vintersolstånd vid Signilskär 2023. Snöväder på gång från SW © JE

Vädret

Vinter - sommar

Det blev ingen isvinter vid Signilskär (<https://www.smhi.se/data/oceanografi/havsis>) och vintern som helhet var inte särskilt kall, januari - februarimedeltemperatur på Märket var cirka en grad (Bild 1). Vårvärmen kom vid tionde maj och april-maj var torra, i Jomalby var regnmängden 30mm men mars var något regnigare, 91mm. Försommaren var extremt torr, sista juni kom det första regnet och i juli – augusti var regnmängden 184mm. Sommaren var inte extremt het eller torr och det gynnade säkert häckningen.

Större strandpiparen hör till Hamnkobbens invånare © JE

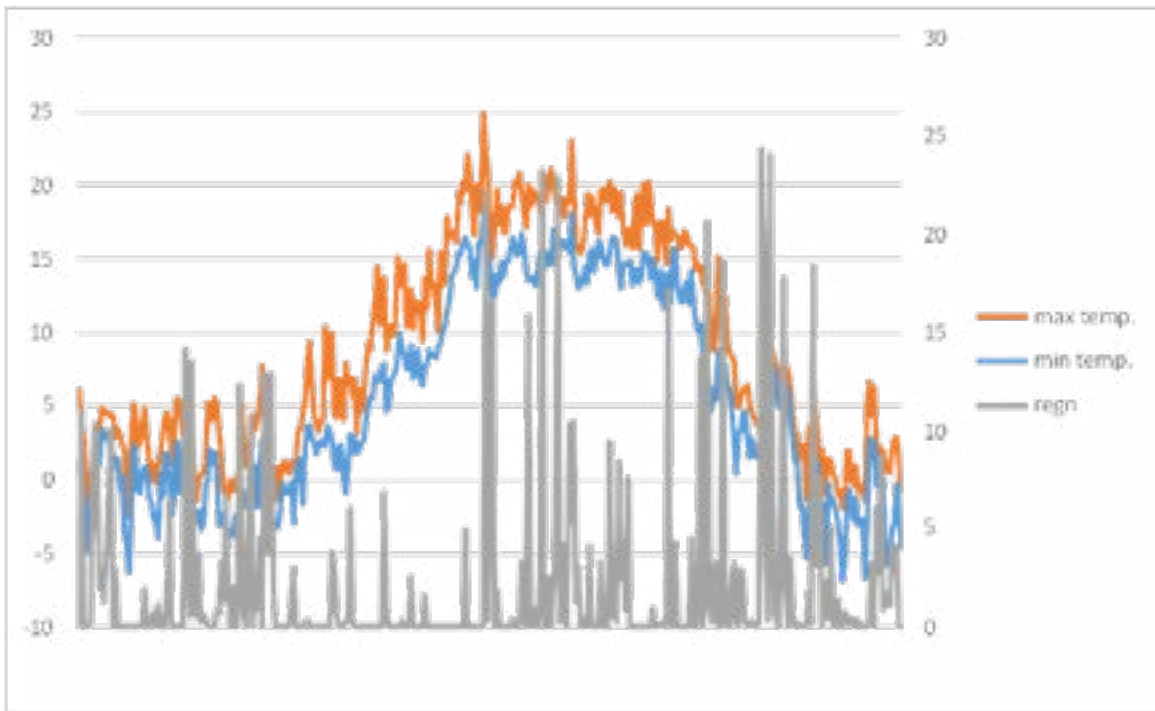

Bild 1 Vädret under året 2023, temperaturer från Märket, regn från Jomalby. Höst
 Hösten hade ganska normala regnmängder; i september – oktober var regnmängden 155 mm. Temperaturen var tämligen hög i september, i mitten av oktober började temperaturerna på Märket sjunka under 10 grader. Senhösten var något kyligare än de senaste åren. Vindarna under september – oktober var tämligen svaga eller måttliga och kom mestadels från syd – sydväst (Bild 2). En nordväststorm svepte över området 7-9.10.

Märket vindros 9–10/2023

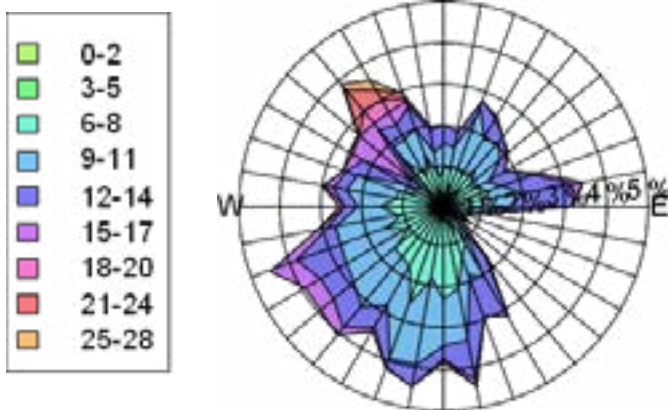

Bild 2 Märkets vindros, hårda vindar från nordväst 7.-9.10. Mestadels vindar var svaga eller måttliga från sydväst.

Fågelobservationer

Våren

Vid påsk besöket den 6.-10.4. var det ejder som dominerade bland de lokala fåglarna, upp till 2700 individer. Gravand var på plats och två par häckar troligen i närheten. Den 8.4. räknades 450 alfåglar och tidiga vadare som strandskata (4–12 ind.), större strandpipare (1–3 ind.) samt storspov. Alkor var sparsamt förekommande (tobisgrissla 110 och tordmule 20). En spillkråka den 9.4. var säkert en speciell observation och de första sädesärlorna hade redan kommit. Kråkfåglar flyttade, 2358 kajor samt 660 kråkor. På sjöfågelfronten var det mestadels ejdrar (1010) och alfågel (466) men också skarvar (317), sjöorre (161) och grågäss (196) som rörde sig mot häckningsområdena. 106 rovfåglar flyttade, hälften av dem var ormråkar.

Juhana Niittylä ringmärkte lokala småfåglar och därför observerades ingen flyttning. Lokala fåglar antecknades mycket sparsamt. Kari Degerstedt noterade dagligen under perioden 20–27.5. 500–800 lokala fåglar, hälften sjöfåglar men också mycket sångare t.ex. upp till 40 ärtsångare, 10 trädgårdsångare. 50 lövsångare osv. Cirka 30 svalor var på plats och ett 20 tal starar. Ingen flyttning noterades.

Sommaren

I mitten av juni är häckningen i full gång. En intressant observation var dagligen 2–4 tornseglare, en art som inte har häckat där ute. Det finns många starholkar som kan bjuda hem för dom. Antalet sjöfåglar var lågt, som bäst 400 individer. Inventeringar i den närliggande skärgården gjordes under besöket. Antti Halkka stannade över midsommarn, men inventeringar gjordes från Signilskär i skärgården och därför var observationer från Signilskär sparsamma. 18.-20.7. flyttade, skratmåsar, den 20.7. 2400 individer. Den 19.7. flyttade 15 småspovar och en lokal kustsnäppa 19.7. I augusti (19–20) var det årliga renoveringsbesöket med husmålning som "huvudtema".

Gubbar uppåt väggarna: Antti T. fixar vattbrädan på norra sidan © JE

Jörgen E målar södra gavelspetsen ©AT

Jagande tornfalkar svepte över "gårdstunet" i augusti ©JE

Målning före och efter © JE

Höst

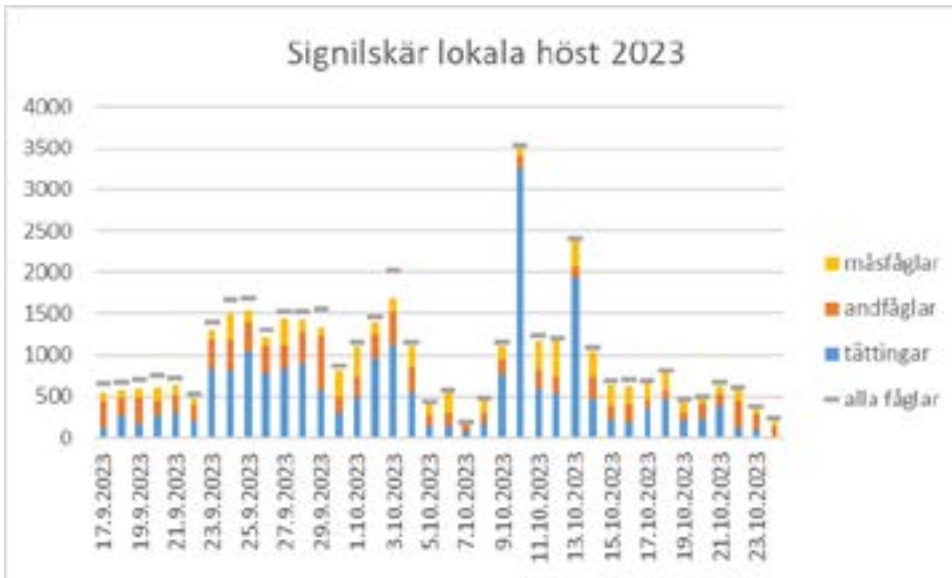

Bild 3: Lokala

På hösten var stationen bemannad oavbrutet från den 17.9 ända till 25.10. En lång, obruten period gav höga siffror. Totalt observerades 536 tusen flyttfåglar. Höstens invasionsart var svartmesen.

Arten flyttade i rekordantal, totalt över 57 tusen svartmesar mot väst.

Topp tio lista för höstens flyttare är: Bofink 162 525, obestämd småfågel 112 310 (mestadels bofinkar), kaja 78 331, svartmes 57 446, obestämd fink 13 547, kråka 13 298, grönsiska 11 478, ringduva 9527, gråsiska 8314 samt björktrast 7889. Enbart (bo)finkar utgjorde över hälften av alla flyttare, 535 974 individer.

Dagligen observerades 200–5500 lokala fåglar (Bild 3) och 3–89 000 flyttare (Bild 4). Den lugnaste dagen var den 7.10. med 3 flyttare, då stormen passerade. Den livligaste flytt dagen var den 24.9. med 88 854 individer av vilka 64 220 var bofinkar och 19 700 obestämda småfåglar (dvs bofinkar)

Den näst bästa flyttning dagen var den 17.10. med 48 954 av vilka 37 235 var kajor.

Andfåglar, lommar etc.

Totalt flyttade 1340 lommar, av vilka storlommar utgjorde 635. De bästa dagarna var den 24.9. samt den 1.10., båda med cirka 300 individer. En vitnäbbad islom observerades den 2.10. Totalt observerades 2264 flyttande gäss, den bästa dagen var så tidigt som den 4.10. med 587, mestadels av släktet Anser.

Sträckande bläsgäss över Signilskär
(foto Johan Ekholm)

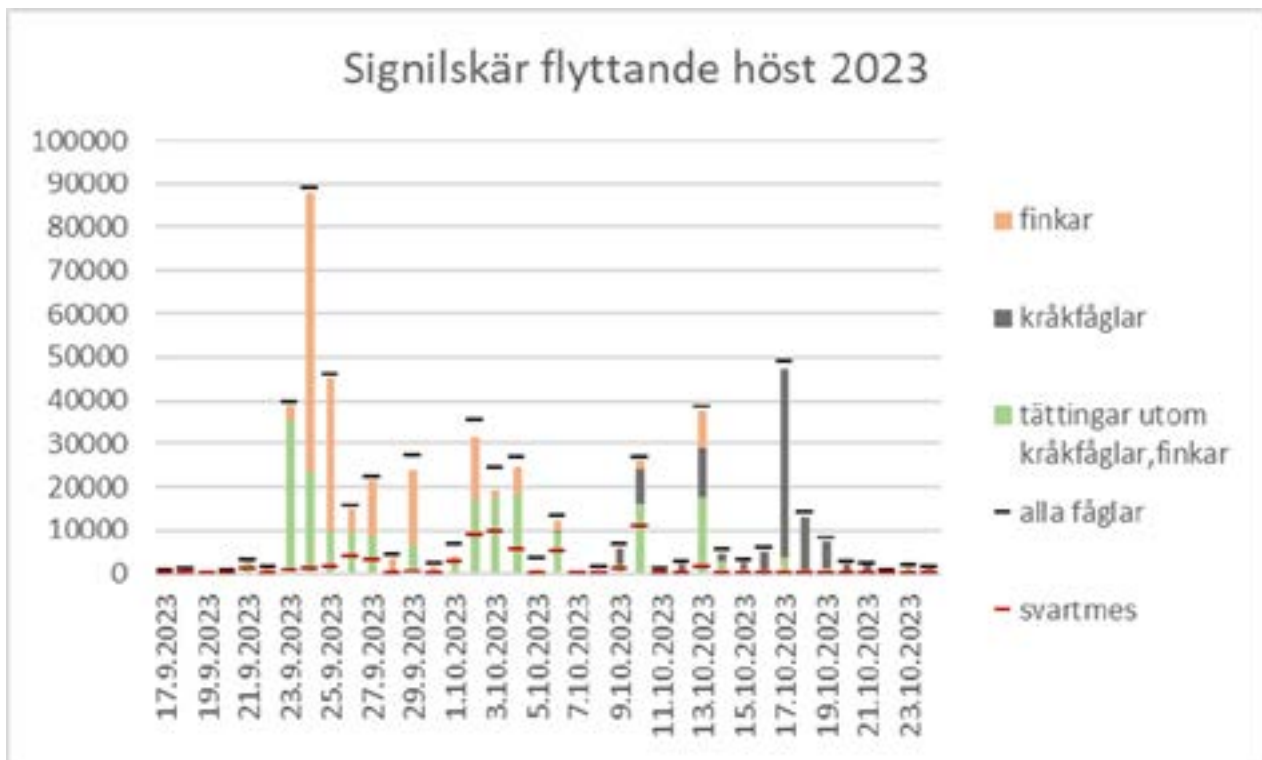

Bild 4: Höstflyttning på Signilskär 2023.

Rovfåglar

6162 rovfåglar observerades, många fler än året innan (1800), av vilka 4091 var sparvhökar och 984 ormvråkar. Blå kärnhök var den tredje vanligaste arten med väldigt livlig flyttning; 752 individer.

Rovfågelflyttningen startade den 24.9. på riktigt och efter pausen under stormen 7.-8.10. fortsatte den livligt den 17.10. Tre pilgrimsfalkar samt fem stäpphökar var definitivt fina observationer.

Vadare

487 vadare flyttade under höstbemanningen, den talrikaste arten var ljungpipare (129) samt kärnsnäppa (87).

Under två dagar, 1.10. samt 5.10. flyttade 615 tranor. Totalsumman lokala vadare var 627, de största summorna i slutet av september, då i medeltal 40 per dag.

Måsfåglar och alkor

Tusen tvåhundra måsfåglar flyttade, av vilka 187 silltrut, tre tretåiga måsar, nio dvärgmåsar och den sista labben den 12.10. Resten var mestadels fiskmåsar och gråtrutar. 1380 alkor flyttade; 1198 tobisgrisslor, en sillgrissla och resten tordmular.

Duvor

Duvor syntes rikligt, 11 tusen individer. Över tusen flyttande den 29.9, 2- och 3.10. 138 skogsduvor, resten ringduvor eller obestämda duvor. Trehundra lokala ringduvor observerades den 3.10, annars bara enstaka.

Ugglor och hackspettar

Sex lokala och tre flyttande större hackspettar noterades. Ingen vandring på gång. Troligen bra kott år som bromsade rörelsen på hösten. Två jordugglor flyttade under hösten och tre lokala observerades. Två pärlugglor hittades lokalt. Lugnt på denna front.

Tättingar

Höstens specialitet var svartmes. Som helhet inträffade den livligaste flyttningen så tidigt som 23.-

25.9 (bild 4). Då toppade bofinkar, dagligen tillsammans med obestämda småfåglar 36 - 84 - 42 tusen. Den 29.9. var det igen massor av bofink (22 tusen). Svartmesmaximum var den 2.-3.10 samt 10.10., dagligen cirka 10 tusen fåglar. Sen var det dags för kråkfåglar, toppnoteringen den 17.10. med 42 tusen flyttare, -samma dag som året innan.

Nötskrika (189) samt nötkråka (655) hade stark vandring. Andra talrika vandrare var mindre korsnäbb (486), större korsnäbb (23) och obestämd korsnäbb (884). Grön- och gråsiskor hörde till toptian och sidensvans var talrik; 3670 flyttande syntes (och möjligen hördes). Bland trastar dominerar björktrast, andra är mestadels nattflygare. Bland Mesar var det svartmes som gällde, talgoxe flyttade 1456, en bråkdel av svartmesar (57 446), och blåmes var också borta, 316 individer. En sommargylling hade försenad och flög förbi bunkern 20.10. mot nordost. Den 26.9. flyttade en rosenstare västerut.

Antalet lokala fåglar varierade mellan 500 och 3500 individer. Antalet varierade och följde delvis antalet flyttande fåglar, först finkar, sen svartmes och sista kråkfåglar. Den 10.10 räknades 2800 svartmesar, ett antal som är svårt att förstå utan att se det. Däremot var antalet lokala kungsfåglar hela hösten lågt, högst 100 individer per dag. För björktrast var den största ansamlingen den 13.10. med 600 individer. I medeltal var det 1500 individer av 44 arter som hittades lokalt dagligen under hösten.

Arter som observerades sparsamt lokalt var bland annat prutgåsa (1 ind.), gråhakedopping (1), stäpphök (2), kungsörn (2), rödspov (2), sandlöpare (1), dubbelbeckasin (1), sillgrissla (1), tretåig hackspett (1), rödstrupig piplärka (1), tajgasångare (1), brandkronad kungsfågel (1), nötväcka (1), stenknäck (2) och lappsparv (1).

Det är svårt att beskriva hur fint det är där ute enbart med siffror och artnamn. Det är så fint oberoende av fågelmängder, väder och årstider. Enda sättet att ta reda på hur fint det är att komma ut till holmen.

Vi tackar alla observatörer, ringmärkare och andra som på olika sätt hjälpt till i verksamheten och önskar alla hjärtligt välkomna åter!

Trots försommartorkan blommade ljungen fint även 2023 ©JE

Ringmärkningsaldot på Signilskär

Art	2989 HÄMÄLÄINEN KAROLIINA	817 MIKKOLA- ROOS MARKKU	2979 LAMPINEN MARKUS	9971 ANDREJEFF SEBASTIAN	2516 BELOW ANTTI J.	420 NIITTYLÄ JUHANNA	Total
ACCNIS	7	26	7	12			52
AEGCAU	5			2			7
ANACRE	1						1
ANTPRA	2						2
ASIFLA				1			1
BUTBUT				1			1
CARCHL		1					1
CARMEA	61		7	44			112
CARMEAC	4		2				6
CARSPI	2	3					5
CERFAM	2	4	16	4	2		28
CIRCYA	1		1	1			3
DENMAJ		5				1	6
EMBSCH		2				1	3
ERIRUB	6	132	11	10	9	31	199
FALCOL		1					1
FRICOE	1	28	2	1	1	5	38
FRIMON	3	1	2	1		1	8
GALGAL	1						1
GARGLA			4	1			5
MUSSTR		2					2
NUCCAR			1	2			3
NUCCARC	2		1				3
NUCCARM		5					5
PARATE	292	468	508	407	147		1822
PARCAE	50		131	86	1		268
PARMAJ	20	6	76	58			160
PASDOM	1						1
PHYCOL		3	2	1		21	27
PHYCOLC			1				1
PICTRI				1			1
PRUMOD		5		2		1	8
PYRPYR			4			1	5
REGIGN			1			1	2
REGREG	15	289	42	37	67	50	500
SCORUS						1	1
SYLATR	1	22	2			1	26
TROTRO		3	3	1		3	10
TURILI	1		3		1	2	7
TURMER		4	8	4		4	20
TURPHI	1				6	5	12
TURPIL	1	1	4				6
Total	480	1011	839	677	234	129	3370

IN MEMORIAM

ARI KALEVI LEHTINEN

29.5.1957 – 2.12.2023

Även detta år somnade en av våra medlemmar in. En person som bemannat våra fågelstationer under flera 10 tals år. Han var oftast ute på Signilskär hela hösten och räknade sträckande fåglar

Han somnade in hemma den 2.12. 2023. Samma dag som han skulle delta i Finlands Naturskyddsförbunds möte med Janakkalas lokalförening. Med stor sorg mottog deltagarna beskedet om hans död.

Ari och Eija på sitt älskade Signilskär (foto Seppo Syrjänen)

Ari var en äkta naturälskare och hade en mycket betydelsefull position i främjandet av fågelskådning och naturvård i sin hemtrakt. Han var intresserad av såväl fjärilar som fåglar. Han var dessutom en viktig kraft i många naturvårdsprojekt. Livskamraten Eija Kettinen var ofta med på resor och fältarbete.

Åland var en viktig del av Aris naturintresse, och vistades både på Lågskär men speciellt på Signilskärs fågelstation. Han tillbringade långa perioder på Signilskär, särskilt på hösten under flytt av kråkor och rovfåglar. Under hans vistelse hösten 2007 på Signilskär observerades de högsta dagssummorna av sträckande kråkor, som någonsin registrerats på Åland. Det är också rekord för en tvådagarsperiod i Finland. Över 20 000 kråkor blev resultatet på två dagar. Anmärkningsvärda observationer registrerades också av kajor och sparvhökar.

Kartläggningen av häckande fåglar i IBA-området i västra Ålands skärgård och i fågelatlasen var också viktiga för Ari. Han tog fram enkla dokumentationsunderlag som underlättade fältarbetet.

Det var typiskt för Aris karaktär att han på Signilskär lärde känna Roland Carlberg och Eva Karlsson, som representerade öns ursprungliga invånare, (nu avlidna), och höll ständig kontakt med dem. Carlbergs sjöbod på Signilskär renoverades med Aris hjälp 2005 så att föreningen fick en del av densamma. Ari var en gemytlig karaktär som Roland Carlberg kallade "julgubben" i positiv mening. Öborna uppskattade Aris många praktiska färdigheter, som också var till nytta för ÅFF och fågel- och miljöföreningar i hans hemtrakter i Tavastland.

Ari deltog då han kunde i talkon både på Lågskär men särskilt på Signilskär. Signilskär var hans skötebarn. På gott och på ont. Han ordnade talkon på sommaren på Signilskär, under dessa talkon rökdes ringmärkningslinjerna, de släpades drivved från stränderna till stationen. Där de kapades, klövs och plockades in i vedlidret till hösten. Tack vare Ari och hans långa vistelser på Signilskär har vi i ÅFF kunnat samla in mängder av information om höstflyttningen av flera olika arter under flera årtionden. Vi är väldigt tacksamma för detta.

Ett stort antal fågel- och naturentusiaster saknar Ari och kommer ihåg honom med glädje.

Antti Halkka, Jörgen Eriksson och Johan Ekholm

IN MEMORIAM
ARI KALEVI LEHTINEN
29.5.1957 – 2.12.2023

Ari Lehtinen menehtyi 2.12. 2023. Hänen oli tarkoitus osallistua Finlands Naturskyddsförbundin Janakkalan yhdistyksen kokoukseen, mutta suuri suru yllätti kokousväen, kun tuli tieto hänen kuolemastaan.

Lehtinen oli hyvin merkittävässä asemassa luonnon ja lintuharrastuksen ja –suojelun edistämisessä kotiseudullaan – hän harrasti lintujen ohella perhosia ja oli kantava voima monissa yhdistyksissä.

(foto Seppo Syrjänen)

Ahvenanmaalla Ari retkeili paljon ja oli Lågskärin ja varsinkin Signilskärin lintuaseman vakiomiehittäjiä sekä kantoi huolta myös lintuasemarakennusten kunnostamisesta ja huollosta. Signilskärillä hän vietti pitkiä jaksoja etenkin syksyisin varislintu- ja petomuuton aikaan. Ahvenanmaan kautta aikojen suurimmaksi kirjatut variksen havaintomäärät ovat Arin, Jorma Pessan ja Esko Pasasen 12.10.2007 ja 13.10.2007 Signillä havaitsemat 10918 ja 10366 varista. Tämä on myös kahden päivän jakson ennätys Suomessa. Komeita muuttosummiä kertyi myös esimerkiksi naakasta ja varpushaukasta.

Myös pesimälintujen kartoitus läntisen Ahvenanmaan saariston IBA-alueella ja lintuatlaksessa oli Arille tärkeää. Systemaattiseen tapaansa hän laati lomakkeita ja tuotti karttoja, jotka helpottivat työtä suuresti. Arin luonteesta kertoo, että Signilskärillä hän tutustui saaren alkuperäisiä asukkaita edustaneisiin, nyt jo edesmenneisiin Roland Carlbergiin ja Eva Karlssoniin ja piti heihin yhteyttä – he arvostivat Aria ja hänen monia käytännön taitojaan.

Hänelle Janakkalan Luonto ja Ympäristö ry:n oli lähellä sydäntä. Hän oli yhdistyksen kantava voima ja todellinen luonnonystävä. Ari toimi yhdistyksemme hallituksessa vuodesta 2001 alkaen ensin jäsenenä ja sitten puheenjohtajana vuosina 2011–2019 ja tästä eteenpäin sihteerinä kuolemaansa asti. Arin merkitys yhdistykselle oli korvaamaton monella tavoin. Luontoa koulupojasta alkaen harrastaneen Arin lintutietämys oli ihan omaa luokkaansa. Lisäksi hän tunsu hyönteiset, etenkin perhoset hyvin. Ari oli myös aina valmis jakamaan tietämystään. JLY:n retkillä ja tapahtumissa vuosien varrella lukuisat kiinnostuneet saivat häneltä oppia luonnon ihmeistä. Ari oli myös se, jolle soitettiin, kun oli havaittu joku itselle tuntematon lintulaji tai perhonen ja aina saatiin valaistusta lajinmääritykseen.

Ari oli pitkän linjan luonnonsuojelija ja hänen työnsä mm. Mallinkaistenjärven virkistysalueen säilymisen ja tulevan suojelun puolesta on merkittävä. Palkkatyönsä myötä Arilla oli taitoa ja ymmärrystä esimerkiksi kaavoitusasioissa, joita hän seurasi tarkasti ja avasi meille muille.

Arin kanssa retkeilimme lukuisissa hienoissa luontokohteissa. Hän oli työnsä puolesta liikkunut laajalti Suomessa ja hänellä riitti kerrottavaa ohi kiitävistä paikkakunnista pitkilläkin bussimatkoilla. Arille luonto oli kaikki kaikessa. Hän rakasti luontoa monella tasolla ja viihtyi parhaiten ulkona, metsissä ja vesillä retkeillen ja mm. linnustoselvityksiä tehden, usein elämäkumppaninsa Eijan kanssa.

Aria jää lämmöllä ja kaipauksella muistamaan iso joukko luonnonystäviä.
Janakkalan Luonto ja Ympäristö ry:n hallitus Kristiina Jääskeläinen-Hurri ja Raisa Tanner

ARI KALEVI LEHTINEN

29.5.1957 – 2.12.2023

(foto Seppo Syrjänen)

Ari Lehtinen avled den 2.12.2023. Det var meningen att han skulle närvara vid Finlands Naturskyddsförbunds möte i Janakkala, men mötesdeltagarna blev bemötta av ett sorgligt meddelande då de fick informationen att han somnat in hemma i sin lägenhet. Lehtinen hade en mycket viktig roll när det gällde att främja natur- och fågelhobbyer och naturskydd i sin hembygd – förutom fåglar var han förtjust i fjärilar och en drivande kraft i många föreningar.

På Åland vistades Ari ofta och ibland även längre tider. Han bemannade ibland Långskär men i synnerhet Signilskär fågelstation. Han tillbringade långa perioder på Signilskär, särskilt på hösten under kråk- och rovfågelsflyttningen. Det högsta antalet kråkor som någonsin uppmätts på Åland är 10 918 och 10 366 kråkor som observerats av Ari, Jorma Pessa och Esko Pasanen 12.10.2007 och 13.10.2007 på Signilskär. Det är också rekord för en tvådagarsperiod i Finland. Också stora flyttningssummor samlades in från bland annat på kajor och sparvhökar. Han var händig och hjälpte gärna till med renovering och underhåll av fågelstationsbyggnaderna.

Att kartlägga häckande fåglar i IBA-området i västra Ålands skärgård och i fågelatlasen var också viktig för Ari. På sitt systematiska sätt skapade han dokumentationsunderlag och tog fram kartor som i hög grad underlättade arbetet.

Ett tecken på Aris karaktär var att han på Signilskär lärde sig känna och höll kontakt med de nu avlidne Roland Carlberg och Eva Karlsson, som representerade öns ursprungliga invånare – de uppskattade Ari och hans många praktiska färdigheter.

Janakkalan Luonto ja ympäristö ry låg honom varmt om hjärtat. Han var den drivande kraften bakom föreningen och en sann naturälskare. Ari satt i föreningens styrelse från 2001 och framåt, först som medlem och sedan som ordförande från 2011 till 2019 och därefter som sekreterare fram till sin död.

Aris betydelse för föreningen var ovärderlig på många sätt. Ari har varit naturentusiast sedan skolåren, och hans kunskaper om fåglar var i en klass för sig. Dessutom kände han till insekter, särskilt fjärilar, väl. Ari var också alltid redo att dela med sig av sin kunskap. På JLY:s utflykter och evenemang under årens lopp fick många intresserade människor höra om naturens underverk av honom. Ari var också den som kallades när en för honom okänd fågelart eller fjäril hade setts och det alltid fanns belysning för artbestämning.

Ari var en mångårig naturvårdare och hans arbete inkluderade Bevarandet och det framtida skyddet av sjön Mallikaistens rekreatiomsområde är betydande. Tack vare sitt avlönade arbete hade Ari kompetens och förståelse för till exempel planläggningsfrågor, som han följde noga och öppnade upp för oss andra.

När vi var på utflykter med Ari i många vackra naturområden. Han hade rest mycket i Finland på grund av sitt arbete, och han hade mycket att berätta om de platser som vi passerade, även under långa bussresor.

För Ari betydde naturen allt. Hon älskade naturen på många plan och tyckte om att vara utomhus, vandra i skog och vatten och göra fågelinventeringar, ofta tillsammans med sin livskamrat Eija.

Många naturmänniskor saknar Ari och kommer ihåg honom med glädje.

Styrelsen för Janakkala Natur och Miljö genom Kristiina Jääskeläinen-Hurri, Raisa Tanner

Rariteter som observerats på Åland under 2023

Aftonfalk

Berglärka

Biätare

Brandkronad kungsfågel

Brednäbbad simsnäppa

Bredstjärtad labb

Brun glada

Forsärla

Gulhämling

Halsbandsflugsnappare

Härfågel

Kaspisk trut

Kentsk Tärna

Kungsfiskare

Kungsfågelsångare

Praktejder

Röd glada

Sibirisk piplärka

Smådopping

Stäppsångare

Större skrikörn

Svarnäbbad islom

Svartpannad törnskata

Tretåig mås

Turturduva

Vitnackad svärta

Vitnäbbad Islom

Vittrut

Överst; Tretåig mås (foto Johan Ekholm)

Mellersta raden; Röd glada (foto Jukka Tobiasson),
Stäppsångare (foto Kerkko Karjalainen)

Nederst; Aftonfalk och
brednäbbad simsnäppa (foto Jari Kostet)

Hägrar på Åland

- en personlig betraktelse

Text och bild: Jörgen Eriksson

När jag på 1960-talet började intressera mig för fåglar, hände det sej ibland att man på sensommaren kunde se en stor fågel, som i flykten påminde om en havsörn. Vid närmare betraktande visade det sig ofta vara frågan om en helt annan art. En som hade lång hals, men som i flykten krökte denna så att flyktsiluetten blev rovfågellik. Om en sådan fågel flög över en vitfågelkoloni i skärgården uppstod samma larm och oväsen som om det varit just en havsörn. Tärnor, måsar och trutar lät alltså också lura sig när en gråhäger flög över. Gråhägern var en ovanlig syn på den tiden, (liksom f.ö. också havsörnen). De individer som hittade hit till Åland ansågs vara sådana kringströvare, som efter häckningen i Baltikum fördrev tiden med att vandra omkring och uppsöka nya fiskevatten. Med åren ökade antalet gråhägerobservationer sakteliga. Arten observerades också under häckningstid. När vi renoverade taket på vårt båthus på 1990-talet slog det mig plötsligt att det flög hägrar över oss hela tiden. När takprojektet var färdigt beslöt jag mig för att ta reda på vart "flygtrafiken" tog vägen. Det visade sej att vi var grannar med Ålands då största koloni häckande gråhägrar med över tiotalet par. Gråhägern är, trots sina långa ben trädhäckare. Den bygger gärna sitt risbo i någon tät gran, vilket gör det svårupptäckt. Med åren har kolonin vuxit till över 30 par och är inte längre den enda på Åland. Arten är etablerad över hela landskapet, gynnad av övergödda, skräpfiskrika vatten och vintrar som gör att gråhägern numera ofta även övervintrar, låt vara inte de inre, islagda vikarna, utan längre ut mot det öppna havet.

Numera har både andra fåglar och också fågelskådare vant sej att tolka hägerns silhuett för vad den är: en fiskätande vassinvånare. Sitt släktskap med dinosaurierna kan den däremot inte dölja.

Fiskande gråhäger i sin hemmiljö: Koncentration till 100%

Gråhäger under häckningstid är mycket sociala av sig. I Ämnäsviken är flockar på över 100 individ vanliga.

Under de senaste åren har ytterligare en hägerart på samma sätt som gråhägern börjat visa sej allt oftare här hos oss:

Ägretthägern. Från att ha observerats någon enstaka gång för tio år sedan ses ägretthägrar numera allt oftare, och inte bara som enstaka individer utan ibland flera på en gång och ofta i gråhägersns fiskevatten. Hittills har ingen häckning noterats i landskapet, men det är bara frågan om när det sker – inte om. Hittills verkar det som att de två arterna tolererar varandra väl. Gråhäger och ägretthäger kan samsas om fiskeplatser, åtminstone lika bra som gråhägrar sinsemellan. Intressant blir det att följa hur de två arterna kommer överens framöver. En annan aspekt på detta är också, att vi lever i ett tidevarv då arter försvinner i en episk takt, samtidigt som klimatet blir allt varmare. Då är det åtminstone en sorts klen tröst att det också finns arter som gynnas av eländet och på så sätt samtidigt visar på ekosystemens dynamik.

Ägretthägern är en skir uppenbarelse som trots allt inte storleksmässigt skiljer sig från gråhägern. I "genomlysning" är den inte rent vit.

De vita ägretthägrarna är mycket lättare att upptäcka då dom sitter i träd är gråhägrarna.

En häger i flykt ger ett intryck av "koncentrerad målmedvetenhet" oavsett om det är fråga om grå- eller ägretthäger. Storleksmässigt är arterna nästan lika. Här spelar perspektivet ögonen ett spratt

Ytterligare en hägerart har faktiskt noterats i landskapet. Den 15.5.år 2002 rapporterades en mystisk vadarfågel ha landat på ett bete i Eckerö. Det visade sig vara fråga om en kohäger: En art som ytterst få gånger observerats

i Finland. Fyndet förorsakade en veritabel invasion av bongare som under ett par dagar kom till landskapet för att kryssa av rariteten. (Händelsen beskrivs förtjänstfullt i 2002 års årsberättelse). Någon ytterligare observation av den hägerarten har sedan dess inte gjorts i landskapet. Det är alltså knappast fråga om att arten i varje fall just nu är på väg att etablera sig här.

Kohägern uppenbarade sig som sej bör bland betande nötkreatur, låt vara här bakom en betande ungtjur. Ett fotografiskt dilemma uppstod. Kameran var laddad med lågkänslig film. På den "analoga" tiden bytte man inte känslighet hursomhelst på foto materialet. Men tillräckligt ändå för dokumentation av tilldragelsen.

Den vita fjäderskruden hos ägretthägern gör sig speciellt bra i motljus

Nyutflugna unga gråhäger samlade i vassfladan vid midsommartid

Stadgar

§1

Ålands fågelskyddsförening, vars hemort är Mariehamn, har till uppgift att arbeta för utforskandet av Ålands fågelfauna samt att verka för skydd av de fågelarter vilka inom landskapet äro fridlysta eller eljest i behov av skydd. Föreningen skall även arbeta för att bland allmänheten väcka och underhålla intresset för fågelfaunan och för skydd för de miljöer fåglarna äro beroende av. Sina syften förverkligar föreningen genom att utöva upplysnings- och publiceringsverksamhet samt genom att anordna möten och exkursioner m.m. dylikt.

§2

Till medlem i föreningen kan antagas varje för föreningens strävanden intresserad fysisk eller juridisk person, som av styrelsen godkändes. Till hedersmedlem kan årsmötet, på förslag av styrelsen, utse person som på ett framgångsrikt sätt främjat föreningens syften. Hedersmedlem erlägger ingen avgift. Föreningen kan även ha understödjande medlemmar, erlägger en större avgift enligt särskild överenskommelse. Medlem erlägger en årlig avgift, som för ett år i gången fastställs av årsmötet.

§3

Medlemmar kunna sammansluta sig till lokala föreningar eller sektioner, i överensstämmelse med föreningens stadgar och syften. Lokal förening eller sektion äger rätt att fastställa egen årsavgift för sina medlemmar samt inneha egna stadgar, vilka godkänts av föreningens årsmöte

§4

Föreningens angelägenheter handhas av styrelsen, som består av ordförande samt fyra medlemmar och en ersättare, vilka för ett år i gången utses av årsmötet. För ett år i gången utses av årsmötet även två revisorer och en ersättare.

Styrelsen utser inom sig viceordförande, kassör och sekreterare. Därest någon av de vid årsmötet närvarande medlemmar så påyrkar, sker val av styrelse och revisorer med slutna röstsedlar. I händelse att rösterna faller lika skall lottning tillgripas då det gäller val, i andra fall är ordförandes röst avgörande.

§5

Styrelsen åligger att handha föreningens angelägenheter samt att ombesörja övriga densamma ombetrodda ärenden. Styrelsen är beslutförför om tre av dess medlemmar på kallelse av ordförande eller vid hinder för denna av viceordföranden, är närvarande vid styrelsemötet.

§6

Föreningsräkenskaper avslutas per kalenderår och bör överlämnas till revisorerna inom januari månad.

§7

Föreningens namn tecknas av ordförande eller vid förfall för denne av viceordföranden, och kontra signeras av sekreteraren eller kassören.

§8

Kallelse till föreningsmöten sker genom annons i en på orten allmänt utkommande dagstidningar, senast fem dagar före mötesdagen. På samma sätt delgives styrelsen övriga tillkännagivanden

§9

Föreningens årsmöte bör hållas före mars månads utgång och extra möte då styrelsen så anser, eller minst tio medlemmar skriftligen därom anhåller hos styrelsen. Vid extra möte må endast de i möteskallelsen nämnda frågorna leda till beslut. Vid årsmötet behandlas följande ärenden:

1. Val av mötesordförande, sekreterare, och två protokolljusterare.
2. Konstatera hurvida mötet är stadgeenligt sammankallat
3. Föredrages för godkännande styrelsens verksamhetsberättelse
4. Föredrages för godkännande och fastställande föreningens bokslut samt delgives revisorernas utlåtande.
5. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
6. Fastställande av medlemsavgift för innevarande verksamhetsår
7. Val av styrelse och revisorer
8. Frågor som styrelsen framlägges
9. Frågor som av medlemmar skriftligen, senast två veckor före mötet framställts till styrelsen med anhållan om behandling vid årsmötet
10. Övriga vid mötet väckta frågor

§10

Föreningen är berättigad att motta donationer och testamenten

§11

Ändringar av stadgarna eller förslag angående föreningens upplösning skall avgöras av två föreningsmöten, varemellan minst 2 veckors tid förflutit. Beträffande ändring av stadgarna och föreningens upplösning erfodras vid vardera mötet minst $\frac{3}{4}$ röstmajoritet

§12

I händelse av föreningens upplösning, skall dess tillgångar överlämnas till Ålands landskapsstyrelse och användas för främjande av naturskydd inom landskapet Åland.

§13

I fall som icke förutses i dessa stadgar skall lagen om föreningar gälla
Stadgarna godkända av Justitieministeriet 3.9.1979

Åland fågelskydds förening r.f. grundades 30 mars 1927 och bedriver bland annat ringmärknings och observationsverksamhet vid fågelstationerna Lågskär och Signilskär.

Signilskär i soluppgången (foto Johan Ekholm)

Nyss utflugen ärtsångar unge (foto Johan Ekholm)

Våra vanligaste skvättor; Buskskvätta till vänster och Stenskvätta till höger. (foto Lågskärs fågelstation)

Skärpiplärka (foto Johan Ekholm)

Tordmular vid Sälskär (foto Johan Ekholm)

Brun kärrhök (foto Johan Ekholm)

Svarthakedoppingens unge har morgongymnastik (foto Johan Ekholm)